New York City Comptroller
Scott M. Stringer

Manyèl sou Dwa Imigran ak Sèvis pou Imigran

Enfòmasyon Enpòtan Ou Dwe Konnen pou Patisipe nan Iavi Vil New York

2018
Haitian Creole Version

CITY OF NEW YORK
SIGILLUM·CIVITATIS·NOVI·EBORACI·
·1625·
OFFICE OF THE COMPTROLLER

New York City Comptroller
Scott M. Stringer

Chè Konsitwayen nou yo nan New York:

Depi dè syèk, Vil New York se te yon modèl lespwa ak opòtinite pou tout milyon imigran ki soti tout kote nan lemonn. Vil New York se, epi li toujou dwe rete yon kote ki akeyi tout moun ki ta renmen viv pi byen, san gade sou kote yo soti nan lemonn. Rèv ak aspirasyon 3.3 milyon imigran kap viv nan Vil New York yo sèvi pou defini kilti nou epi yo ede alimante ekonomi nou an chak jou.

Poutan, ane 2018 la vini ak yon santiman ensekirite pou tout kominote imigran yo nan New York. Se poutèt defi difisil sa a ke map prezante nou jodia yon vèsyon amelyore Manyèl biwo mwen an sou Dwa ak Sèvis pou Imigran yo, yon gid sou resous yo ke biwo mwen an te pwodwi depi nan ane 2015 epi ki kounyeya enprime nan dis lang (Bengali, Chinwa, Fransè, Koreyen, Kreyòl Ayisyen, Ris, Panyòl, Arabik, Oudou ak Anglè). Manyèl ak vèsyon amelyore sa a gen ladanl enfòmasyon ki, jan mwen espere sa, pral enpòtan anpil pou kominote imigran yo ki nan senk minisipalite vil la. Avèk tout chanjman ke li pote nan politik imigrasyon nan tout nivo nan gouvènman an, gid pou ane 2018 la gen ladanl anpil nouvo seksyon sou dwa imigran ki pa gen papye yo, li bay konsèy sou kijan pou denonse krim rayisab ki fèt yo ak repons sou kesyon konsènan avantaj – ak limit – ki genyen nan yon "Vil Sanktyè" tankou New York. Anplis, manyèl la gen ladanl dokimantasyon sou:

- Anpil resous pou kontakte nan ka dijans pou sila yo ki pè pou yo pa depòte yo,
- Pwofesyonèl kap bay sèvis jiridik ak sosyal,
- Plizyè pwogram ki bay avantaj piblik,
- Dwa moun kap travay yo,
- Asistans pou ti biznis,
- Dwa konsomatè ak,
- Yon varyete lòt kesyon ki enpòtan pou imigran kap viv nan New York.

Manyèl sa a pa fèt nan lide pou reponn chak grenn kesyon ke imigran ki New York yo ta genyen konsènan lwa yo ak règleman. Li pa la nonplis tou pou li ranplase konsèy yon avoka kapab bay yon imigran ki bezwen sèvis jiridik. Sepandan nan moman twoub ak difisil sa yo, manyèl sa a kapab ede eklèsi sèten pwoblèm epi l ka founi kèk repons pou kèk kesyon ke plizyè imigran, espesyalman sila yo ki fèk rive nan Vil New York, kapab genyen konsènan lwa yo ki an vigè nan Vil la epi kijan pou yo jwenn asistans nan men gouvènman an ak lòt pwofesyonèl ki bay sèvis yo.

Menm si pi fò nan règleman imigrasyon nasyon nou an fèt nan nivo federal epi pou rezon sa a yo depase kontwòl otorite yo nan Vil la, antanke youn nan lidè gouvènman an nan Vil la, mwen pral kontinye fè tout sa ki posib pou mwen asire mwen ke tout imigran santi yo an sekirite e san danje lakay yo epi gen kapasite pou yo reyalize rèv yo nan Vil New York. Kote lwa ak règleman Vil la ta

bezwen amelyorasyon, mwen pral kanpe ansanm ak imigran yo ak lidè nan kominote yo pou chanjman sa yo rive fèt.

Si w ta gen nenpòt kesyon konsènan manyèl sa a, oswa sou nenpòt lòt pwoblèm, tanpri pa ezite kontakte Sant Aksyon Kominotè (Community Action Center) nan biwo mwen an, tou senpleman voye yon imèl nan action@comptroller.nyc.gov oswa rele nan 212-669-3916.

Ak tout kè mwen,

Scott M. Stringer

Tanpri Sonje

Biwo Kontwolè Finansye Minisipalite Vil New York la ap fè tout efò pou l enprime enfòmasyon ki egzat epi ki fyab. Nou pa bay okenn kalite garanti, pwomès ni okenn deklarasyon sou presizyon, fyabilite, entegralite oswa sijè enfòmasyon ki endike nan dokiman sa a. Biwo Kontwolè Finansye Minisipalite Vil New York la pa responsab poutèt fason yo itilize oswa aplike nenpòt dokiman ki enprime, epitou li pa responsab sizoka ta gen nenpòt erè oswa mankman nan dokiman yo.

Si w ap chèche sèten enfòmasyon espesifik oswa si ou bezwen èd avèk yon aplikasyon, tanpri kontakte ajans gouvènman an dirèkteman oswa yon òganizasyon ki pa la pou fè pwofi, si li posib. Si w ap chèche enfòmasyon sou kondisyon imigrasyon ou, ou ta dwe chèche konsèy legal nan men yon pwofesyonèl konpetan.

Tanpri voye chanjman adrès, sa ou ta renmen nou ajoute nan dokiman an, oswa voye kòmantè ou yo bay:

New York City Comptroller Scott M. Stringer
Office of Public Affairs
One Centre Street, 5th Floor
New York, NY 10007

Telefòn: (212) 669-3916

Faks: (212) 669-2707

Imèl: action@comptroller.nyc.gov

Sitwèb: www.comptroller.nyc.gov

Sa Ki nan Manyèl la

Mesaj Entwodiskyon Kontwolè Finansye NYC a 2
Sa Ki nan Manyèl la 5
Konnen Dwa Ou yo 6
Pwomosyon pou Imigran Jwenn Avantaj ak Sèvis 8
Dwa pou gen Aksè nan Lang 10
Depòtasyon ak Detansyon 11
Avantaj Piblik 15
Swen Sante 19
Edikasyon 22
Vyolans nan Kay, Abi & Trafik Moun 33
Krim Rayisab 34
Dwa Travayè 35
Fòm Deklarasyon Taks sou Revni 43
Lojman 45
Sitwayènte 46
Rezidan Pèmanan Legal 51
Aksyon Pouvwa Egzekitif la sou Imigrasyon 52
Vòt ak Patisipasyon Sivik 54
Dwa Konsomatè ak Dwa Finansye 59
Sèvis Imigrasyon 61
Ti Biznis yo 65
Anyè Resous 69

Konnen Dwa Ou yo

Tout moun gen dwa legal ki enpòtan, kèlkeswa kondisyon imigrasyon yo. Ou dwe konnen dwa ou yo ak kisa pou fè pou w pwoteje tèt ou ak fanmi w.

KISA OTORITE NAN IMIGRASYON AN FÈ YON LÒT FASON KONYEYA?

Ranfòsman Imigrasyon ak Ladwàn [Immigration and Customs Enforcement (ICE)] se prensipal ajans federal gouvènman an ki responsab pou fè aplike lwa sou imigrasyon. ICE kapab depòte moun ki pa gen estati imigrasyon legal epi moun ki gen estati legal (tankou rezidan pèmanan legal/"moun ki gen grinkat", refijye, elatriye) men ki gen yon sèten kondanasyon kriminèl. Nan dat 25 Janvye 2017, Prezidan Trump te pibliye yon nouvo dekrè egzekitif ki pèmèt yo ogmante priyote ICE genyen nan sa ki konsène detansyon ak depòtasyon. Sa vle di ke gen sèten imigran ke yo kapab depòte gen plis risk pou yo depòte yo depi konyeya.

ÈSKE GEN NOUVO RESTRIKSYON SOU VWAYAJ?

Nan dat 6 Mas 2017, Prezidan Trump te pibliye yon dekrè egzekitif pou eseye mete restriksyon sou vwayaj kap fèt adestinasyon peyi Etazini pou tout refijye yo ak kèk moun ki soti nan sèten peyi. Rapidman te gen yon pwosè ki te lanse pou fè fas ak dekrè a, epi yon tribinal federal te anile dekrè a, konsa li te anpeche li aplike jiskaske pwosè a fin rezoud. Ou ta dwe konsilte yon avoka imigrasyon oswa rele New York Immigration Coalition nan (212) 627-2227 pou w kapab konfime si gen restriksyon ki anvigè sou nenpòt vwayaj depi yo fin pibliye gid sa a.

Si w se yon imigran, menm si ou gen estati imigrasyon legal, ou dwe konsilte yon avoka imigrasyon oswa yon reprezantan kalifye nan Konsèy demann Apèl pou Imigran (Board of Immigrant Appeals) avan ou vwayaje aleksteryè peyi Etazini.

Si w konte vwayje alenteryè peyi Etazini oswa aletranje, pote yon pyès idantifikasyon ke gouvènman an bay tankou lisans chofè, paspò ou ak tout dokiman imigrasyon ki valid tankou grinkat, oswa papye viza yo. Pa remèt okenn moun kat rezidans ou oswa pa siyen okenn papye sof si avoka ou a ansanm avèk ou. Si yo mande w siyen yon fòmilè pou w kapab remèt ti kat rezidans ou a, ou dwe refize fè sa.

Fonksyonè ofisyèl ayewopò yo gen pèmisyon pou yo fouye nan zafè pèsonèl ou epi pou fouye w tou. Toujou pran san w pou w byen obsève chak grenn fouy. Kenbe yon rejis detaye pou chak fouy, make non ak enfòmasyon sou idantifikasyon fonksyonè ayewopò yo. Mande yon resi pou chak zafè ou ke yo konfiske.

Si w riske pou yo depòte ou epi ou gen bezwen yon avoka, ou kapab mande pou yo ba w yon avoka lè ou rele nan State Office of New Americans Hotline nan (800) 566-7636.

ÈSKE GEN RISK POU ICE ARETE MWEN?

Lalwa pèmèt gouvènman federal pou li depòte sèten imigran, ladan yo genyen:

1) Nenpòt imigran ki pa gen papye (moun ki pa gen estati imigrasyon legal).
2) Moun ki gen estati imigrasyon legal (pa egzanp rezidan pèmanan ki gen papye legal, refijye ak moun ki gen viza) ki gen sèten kondanasyon kriminèl.

KISA POU MWEN FÈ SI OFISYE SÈVIS IMIGRASYON YO APWOCHE MWEN?

Nan tout sitiyasyon yo:

- Ou gen dwa pou w rete an silans. Si w swete rete an silans, ou kapab di sa byen fò.
- Pa kouri ale.
- Ou kapab itilize telefòn ou pou w kapab pran nòt ak fè foto sa kap pase a. Ou kapab tou filme oswa fè videyo sa kap pase a. Si w fè foto oswa fè videyo, ou dwe fè sa san kache (pa an sekrè) epi pa anpeche ofisye yo fè travay yo. Ou dwe deside tou si pa gen danje poutèt w ap pran telefòn ou pandan rankont lan ak ofisye sèvis imigrasyon yo.
- Pa bay manti. Pa bay okenn dokiman ki falsifye oswa ki pa valid.
- Ou gen dwa pou ou pale ak avoka ou.
- Pa siyen oken dokiman san ou pa pale ak avoka ou a.

Si ou an piblik:

- Avan ou di kijan ou rele oswa nenpòt lòt bagay la, mande: "Èske mwen lib pou mwen ale?" Si yo di w wi, ou dwe ale. Si yo di w non, pa kouri ale. Di yo ke ou swete rete an silans epi ke ou vle pale ak avoka ou.
- Si w gen yon kat "Know your Rights Card" ou dwe montre li.

Si ou lakay ou:

- Ou dwe okouran: souvan ajan ICE yo konn di ke yo se "polisye".
- Avan ou louvri pòt la, mande si yo se ajan imigrasyon. Ak jantiyès di: "Mwen pa anvi pale konyeya".
- San ke ou pa louvri pòt la, mande yo si yo gen yon manda ke yon jij siyen. Si yo di ke yo gen yon manda ke yon jij te siyen, mande yo pou yo pouse li anba pòt la oswa pou yo plake li nan fenèt la. Si yo pa gen yon manda ke yon jij te siyen, ou pa dwe kite yo rantre.

Pou plis enfòmasyon sou dwa ou yo pandan tout rankont ak ajan ICE oswa pou w rapòte tout aktivite otorite ICE yo ki te fèt nan Vil New York, rele Pwojè Defans Imigran an (Immigrant Defense Project) nan (212) 752-6422.

Pwomosyon pou Imigran Jwenn Avantaj ak Sèvis

Vil New York pran angajman pou li asire li ke tout rezidan li yo, san gade sou estati dosye imigrasyon yo, santi yo an sekirite pou yo vin chèche sèvis ki esansyèl yo nan Vil la, tankou sèvis sante, lekòl piblik, kèk lòt avantaj piblik, sèvis dijans, pwoteksyon lapolis ak anpil lòt sèvis ak avantaj. Minisipalite Vil la entèdi anplwaye li yo pou yo poze moun kesyon sou dosye imigrasyon yo, sof si yo bezwen enfòmasyon sa a pou yo ka detèmine si w kalifye pou w jwenn sèvis oswa avantaj, oswa sof si lalwa egzije sa. Minisipalite Vil la egzije ke enfòmasyon sou dosye imigrasyon an rete konfidansyèl sof nan kèk sikonstans limite kote lalwa egzije sa.

Anplis, Minisipalite Vil New York pa asiste gouvènman federal la lè lap aplike lwa federal sou imigrasyon an sof nan kèk sityasyon limite kote lalwa mande sa. Pou w ka aprann pi plis sou politk Minisipalite Vil la pou pwoteje epi ede imigran yo, ou dwe vizite sit entènèt Biwo Majistra a nan Zafè Imigran nan:

http://www1.nyc.gov/site/immigrants/programs/social-economic/immigration-enforcement.page.

Règleman prensipal Minisipalite Vil la kap fè pwomosyon pou imigran yo jwenn sèvis se Dekrè Egzekitif 41. Dapre Dekrè Egzekitif 41 an, yo ankouraje tout imigran yo, ansanm ak imigran ki pa gen papye imigrasyon yo, pou yo chèche jwenn sèvis, avantaj ak pwogram yo kalifye pou yo resevwa nan vil la. Metsouli, anjeneral Dekrè Egzekitif 41 an egzije anplwaye Minisipalite Vil la pou yo pwoteje konfidansyalite dosye imigrasyon yon moun ak lòt kalite enfòmasyon pèsonèl.

Gen kèk avantaj ak sèvis gouvènman ki disponib sèlman pou moun ki gen sèten kalite dosye imigrasyon. Nan ka sa yo, li nesesè pou yon anplwaye Minisipalite Vil la poze kesyon sou dosye imigrasyon pou detèmine si yon moun kalifye. Sepandan, gen anpil sèvis, tankou sèvis sante piblik, sèvis sekirite ak edikasyon ki disponib pou imigran ki nan nenpòt sitiyasyon, tankou imigran ki pa gen papye imigrasyon. Ou kapab jwenn yon lis sèvis pou imigran ki pa gen papye imigrasyon nan seksyon "Avantaj Piblik" ki nan paj 15.

KISA DEKRÈ EGZEKITIF 41 AN EGZIJE?

- Si ou se viktim oswa temwen yon krim, oswa si ou rele oswa apwoche lapolis pou chèche èd, ofisye lapolis yo pa kapab poze ou kesyon sou dosye imigrasyon ou.
- Sepandan, si ofisye lapolis yo sispèk ou nan aktivite ilegal oswa kriminèl, yo ka poze ou kesyon sou dosye imigrasyon ou epi/oswa yo ka mande ou pou bay enfòmasyon sa a.
- Si ou ale nan yon ajans Minisipalite Vil la pou mande sèten sèvis oswa avantaj, anplwaye Minisipalite Vil la pa kapab poze ou kesyon sou dosye imigrasyon ou sof si lalwa egzije sa oswa si li nesesè pou detèmine si ou kalifye pou resevwa sèvis oswa avantaj sa yo.
- Si ou divilge enfòmasyon sou dosye imigrasyon ou oswa lòt enfòmasyon konfidansyèl ba anplwaye Minisipalite Vil la, anplwaye yo p ap rapòte enfòmasyon sa yo ba okenn moun, sof nan sikonstans limite tankou lè lalwa egzije sa.

Si ou gen plent sou vyolasyon posib Dekrè Egzekitif 41, ou ka pote plent ba ajans Minisipalite Vil la kote ou kwè vyolasyon an te fèt. Ou ka kontakte Biwo Majistra a pou Afè Imigran (Mayor's Office of Immigrant Affairs) tou depi ou rele 311.

PWOTOKÒL NYC POU LEKÒL PIBLIK YO AK APLIKASYON LWA SOU IMIGRASYON

Pou li kapab asire l ke lekòl piblik Vil New York yo se yon kote ki gen sekirite pou elèv yo ak fanmi yo, Minisipalite Vil la anonse yon pwotokòl nan ane 2017 la pou konnen kijan lekòl piblik yo dwe reponn tout demann ofisye kap fè aplike lwa federal yo, menm jan ak ofisye kap fè aplike lwa sou imigrasyon. Daprè pwotokòl sa a, si yon ofisye kap aplike lwa federal oswa yon ofisye kap aplike lwa sou imigrasyon apwoche li de yon lekòl piblik, lekòl la pral mande ofisye a pou li bay tout enfòmasyon detaye konsènan rezon vizit li e lekòl la ap mande ofisye a si li gen dokiman oswa manda pou sa. Apre sa lekòl la ap òdone ofisye a pou li ret tann deyò batiman lekòl la pandan pèsonèl lekòl la ap konsilte avoka yo nan Depatman Edikasyon Vil New York (New York City Department of Education- DOE). Lekòl piblik yo pap bay ofisye sa yo okenn enfòmasyon ni l pap pèmèt yo rantre nan lekòl yo sof si lalwa absoliman egzije sa.

Pou w kapab wè pwotokòl la, ale sou lyen sa a:

http://schools.nyc.gov/AboutUs/schools/SupportingAllStudents/Immigration+Guidance+for+Principals.htm

Dwa pou gen Aksè nan Lang

Yon moun ki pa pale oswa ki pa li Lang Anglè avèk konpetans gen dwa pou mande ajans gouvènman an, ak lekòl yo, klinik sante yo ak biwo sèvis sosyal yo sèvis tradiksyon oswa entèpretasyon. Anjeneral, li pa apwopriye pou yo itilize timoun oswa manm fanmi yo kòm entèprèt nan anpil afè. Dapre lalwa, anpil ajans gouvènman gen obligasyon pou bay aksè nan lang ki pa Lang Anglè.

Aksè nan lang gen ladann:

- "Tradiksyon," ki vle di tradiksyon yon dokiman alekri. Sa kapab gen ladann tradiksyon lèt enpòtan, avi, enstriksyon ak lòt dokiman nan diferan lang, epi
- "Entèpretasyon," ki vle di enfòmasyon yo di aloral nan yon lang diferan. Nan entèpretasyon an, gen yon entèprèt ki prezan nan yon reyinyon oswa yo mete yon entèprèt nan telefòn.

LWA LOKAL 73: AKSÈ EGALEGO NAN SÈVIS IMEN

Lwa Lokal 73 egzije pou kat (4) ajans prensipal ki bay sèvis sante ak sèvis sosyal Vil la bay yon sèten kantite sèvis aksè nan lang. Ajans sa yo dwe swiv Lwa Lokal 73:

- Administrasyon Resous Imèn [Human Resources Administration (HRA)]
- Depatman Sante ak Sante Mantal [Department of Health and Mental Hygiene (DOHMH)]
- Administrasyon pou Sèvis Timoun [Administration for Children's Services (ACS)]
- Depatman Sèvis pou Sanzabri [Department of Homeless Services (DHS)]

Yon moun ki pa maton nan Lang Anglè epi k ap chèche oswa k ap resevwa avantaj nan youn nan ajans sa yo dwe resevwa sèten kalite èd nan lang gratis. Ajans sa yo alatèt sèten sant travay, biwo koupon pou manje (food stamp), biwo pwogram èd medikal, ak lòt biwo sèvis sosyal.

Chak nan ajans sa yo gen yon règleman ki endike ki èd yo bay nan lang. HRA, ki kapab ede w jwenn koupon pou manje, avantaj Medicaid ak anpil lòt avantaj, gen obligasyon pou l bay sèten dokiman enpòtan ki tradui nan lang Chinwa, Panyòl, Arab, Kreyòl Ayisyen, Koreyen ak Ris. HRA dwe asire moun ki bezwen èd nan lang yo pa oblije rete tann anpil tan pou jwenn sèvis yo bay lòt moun yo. DHS, ACS ak DOHMH gen obligasyon pou bay èd ak sèvis ki enpòtan nan lang.

DEKRÈ EGZEKITIF 120: AKSÈ NAN LANG

Dekrè Egzekitif 120 Majistra a egzije pou tout ajans Minisipalite Vil la k ap bay sèvis piblik dirèk bay yon kantite enpòtan sèvis tradiksyon ak entèpretasyon gratis pou moun ki bezwen li. Chak ajans Minisipalite Vil la te gen obligasyon pou gen yon règleman aksè nan lang anplas apati mwa janvye 2009. Ajans yo gen obligasyon pou bay èd nan sis lang prensipal popilasyon Vil New York pale. Depatman Planifikasyon Minisipalite Vil la (NYC Department of City Planning) itilize done US Census pou l detèmine lang sa yo.

Pou jwenn plis enfòmasyon sou sèvis lang gratis ki disponib nan ajans Minisipalite Vil la, ou ka rele 311 pou mande ajans espesyal ou enterese a, oswa mande pou Biwo Afè Imigran Majistra a (Mayor's Office of Immigrant Affairs).

Depòtasyon ak Detansyon

KIMOUN KI ARISK POU YO DEPÒTE LI?

Nenpòt moun ki pa sitwayen Etazini, tankou moun ki gen grinkat, kapab arisk pou yo depòte li si yo rekonèt moun sa yo koupab de yon krim, si li gen yon ansyen lòd pou depòtasyon, oswa si moun nan senpleman pa gen papye imigrasyon. Depòtasyon pou kondanasyon kriminèl se yon risk menmsi krim yo te minè, menm si moun nan te fè krim nan depi lontan, epitou si moun nan pa t pase tan ditou nan nan prizon.

Si ou arisk pou depòtasyon epi ou panse ou bezwen yon avoka, ou ta dwe eseye jwenn yon avoka ki espesyalize nan depòtasyon. Si ou gen kondanasyon kriminèl, ou bezwen yon avoka ki konprann lwa kriminèl ak depòtasyon tou. Pou jwenn enfòmasyon konsènan sèvis jiridik ki kapab ede ou avèk yon ka depòtasyon, tanpri ale nan seksyon Anyè Resous manyèl sa a.

Nan ane 2010, yon desizyon Tribinal Siprèm, *Padilla v. Kentucky*, egzije avoka defans kriminèl yo pou yo fè kliyan yo konnen konsekans negatif akizasyon kriminèl yo ka gen sou kondisyon imigrasyon yo. Sa vle di yon avoka defans kriminèl dwe fè kliyan an konnen si yon kondanasyon kriminèl kapab lakoz ke yo depòte li (fi/gason), sijè pou imigrasyon mete l nan detansyon, si kapab anpeche li jwenn estati legal oswa sitwayènte amerikèn, oswa si sa gen enpak sou kapasite pou li retounen sante danje apre yon vwayaj nan peyi etranje. Si yon avoka defans pa bay kliyan li avi sa a, kliyan an ta kapab konteste kondanasyon an, menm si li ta plede koupab.

RESTRIKSYON VIL NEW YORK SOU MANDA POU ARETE MOUN POU KÒZ IMIGRASYON

Adopsyon Lwa Lokal 58 ak 59 Minisipalite Vil la nan ane 2014 te mete restriksyon sou sikonstans kote Minisipalite Vil la kapab satisfè demann yon manda Ranfòsman Imigrasyon ak Ladwàn [Immigration and Customs Enforcement (ICE)]. Yon manda se yon demann ke ICE fè pou mande yon ajans gouvènman lokal oswa yon ajans gouvènman leta pou kenbe yon moun ICE gen entansyon mete nan detansyon. Abityèlman lwa yo entèdi Depatman Lapolis Vil New York [New York City Police Department (NYPD)] ak Depatman Koreksyon [Department of Correction (DOC)] pou yo satisfè demann pou arete moun nan laplipa nan ka yo, men se pa nan tout ka yo.. NYPD ak DOC ap satisfè sèlman demann pou mete arete moun pou kòz imigrasyon nan sikonstans sa suivan yo:

- ICE prezante yon manda yon jij federal bay pou detèmine si gen rezon ki ase valab pou mete moun nan an detansyon, epi
- Lajistis te kondane moun nan pou yon "krim ki grav oswa ki vyolan" nan senk (5) ane apre lapolis te arete li oswa moun nan ka gen non li sou lis siveyans teworis.

Lwa yo entèdi ICE tou pou l gen yon biwo nan Sant Koreksyonèl Rikers Island.

SA POU FÈ SI YO METE YON MOUN NAN DETANSYON

Si yo mete ou nan detansyon pou kòz imigrasyon, ou pa oblije di anyen sou kondisyon imigrasyon ou, ni ou pa oblije siyen anyen pou renonse dwa ou pou gen yon odyans sou imigrasyon ou ni pou

okenn lòt dwa. Ou gen dwa pou pa reponn kesyon sou kondisyon imigrasyon ou. Ou pa dwe siyen okenn dokiman san ke ou pa pale ak avoka ou.

Si ou se manm fanmi oswa moun pa yon moun yo mete nan detansyon, sonje pou kenbe non ak prenon ak ti non jwèt moun sa a, nimewo anrejistreman etranje li, dat li fèt, dat li te antre nan Etazini, nenpòt dosye kriminèl li, enfòmason pou kontake avoka imigrasyon ak dosye kriminèl li te genyen nan pase ak sa li genyen konyeya, ak tout lòt dokiman imigrasyon li.

Si ou vle jwenn manm fanmi ou oswa moun pa ou yo mete nan detansyon, kontakte Biwo Ranfòsman Imigrasyon ak Ladwàn (Immigration and Customs Enforcement Office). Ou ka kontakte Konsila ou tou. Finalman, ou ka kontakte sant detansyon endividyèl yo. Pou jwenn plis enfòmasyon, ou ka kontakte sitwèb "Detention Watch Network."

Ranfòsman Imigrasyon ak Ladwàn	
New York	(212) 264-4213
New Jersey	(973) 645-3666

Èd Legal Gratis	
Biwo Egzekitif pou Egzamine Dosye Imigrasyon (EOIR) lis pwofesyonèl ki bay sèvis jiridik pro bono: https://www.justice.gov/eoir/list-pro-bono-legal-service-providers	
Kowalisyon Imigrasyon New York Lis Powfesyonèl ki bay Sèvis Imigrasyon a Ba Pri: http://www.thenyic.org/sites/default/files/Low_Cost_Immigration_Service_Providers__1.10.2017.pdf	
Biwo Eta New York pou Nouvo Ameriken/Pwojè Defans Libète	(800) 566-7636
Inite Lwa Imigrasyon pou Èd Legal (Legal Aid Immigration Law Unit)	(212) 577-3456 *(Mèkredi & Vandredi aprèmidi)*
Pwojè pou Defans Imigran (Immigrant Defense Project) (enfòmasyon & referans sou pwoblèm imigrasyon kriminèl yo sèlman; pa gen reprezantasyon dirèk)	(212) 725-6422
Defansè Bronx (Bronx Defenders)	(718) 838-7878
Sèvis Defansè Brooklyn (Brooklyn Defender Services)	(718) 254-0700 x100

Men plis enfòmasyon ak sipò ki pa legal pou moun ki an detansyon ak fanmi yo: Families for Freedom, (646) 290-5551.

Pou jwenn yon lis Konsila yo: http://www.citidex.com/252.htm.

Pou jwenn plis enfòmasyon sou detansyon, vizite sitwèb pou Detention Watch Network nan www.detentionwatchnetwork.org.

Pou w ka lokalize yon detni ki aktyèlman nan detansyon: https://locator.ice.gov/odls/homePage.do.

KISA GRAS GOUVÈNÈ YE?

Gouvènè eta new york kapab akòde padon pou li ka siprime kèk nan konsekans ki gen rapò ak yon kondanasyon kriminèl. pou imigran ki gen papye legal (tankou moun ki gen grinkat yo) oswa sila yo ki pa gen papye legal, yon padon gouvènè a kapab ede w fè prevansyon oswa anpeche yon depòtasyon obligatwa pou dosye ki pa an règ.

KIMOUN KI KAPAB APLIKE POU YON PADON?

Nenpòt moun lajistis te kondane pou enfraksyon kriminèl (oswa vyolasyon) nan Leta New York kapab aplike pou yon padon. W ap jwenn plis enfòmasyon sou sit https://www.ny.gov/services/apply-clemency.

Yon padon nan men gouvènè a pa bay garanti nan tout ka yo ke pap gen okenn konsekans imigrasyon ankò. Menm yon padon pa kapab elimine konplètman sèten enfraksyon pou rezon imigrasyon. Men malgre sa, yon padon kapab retire entèdiksyon kriminèl ki te anpeche moun lan jwen dokiman imgrasyon legal pou yon moun ki pa gen papye oswa elimine risk ki genyen pou yo depòte yon moun, oswa elimine yon depòtasyon obligatwa yon moun ki gen papye legal men ki kondane pou yon krim.

Pou w ka jwenn plis enfòmasyon sou kòman yon padon kapab gen enpak sou dosye imigrasyon ou, kontakte Pwojè Defans Imigran an nan 212-725-6422 oswa info@immdefense.org.

KIJAN POU MWEN APLIKE POU PADON POU ANPECHE DEPÒTASYON?

Pou aplike pou yon padon, ou dwe rasanble tout enfòmasyon posib ki montre ki rezon ki fè Gouvènè a ta dwe akòde ou padon an. Men kèk nan enfòmasyon sa yo:

- Enfòmasyon pèsonèl tankou non, adrès, nimewo telefòn pou kontakte ou, dat ou fèt, ak nimewo sekirite sosyal ou oswa nimewo anrejistreman etranje ou,
- Si gen pwosedi imigrasyon ki annatant ak sityasyon pwosedi sa yo,
- Kalite kondanasyon an tankou kote krim nan te fèt, dat lajistis pwononse santans lan, ak santans (yo) ou te resevwa a,
- Istwa oswa prèv re‑adaptasyon, ki montre ou gen bon karaktè,
- Deskripsyon ki detaye koneksyon ou avèk Etazini, epi
- Deskripsyon konsekans depòtasyon an ta gen sou ou ak fanmi ou.

Ou fèt pou voye aplikasyon nan:

Executive Clemency Bureau
New York State Department of Corrections and Community Supervision
The Harriman State Campus – Building 2
1220 Washington Avenue
Albany, NY 12226-2050

Oswa eskàne dokiman aplikasyon ou epi imèl li nan adrès ki make anba la a:
PardonsAndCommutations@doccs.ny.gov

APRE YON PADON

Si ou jwenn yon padon Gouvènè a, ou dwe fè etap siplemantè pou evite depòtasyon. Youn nan etap ou ta dwe fè se depoze yon prèv padon an nan tribinal kote pwosedi imigrasyon ou ap fèt la.

Avantaj Piblik

KI AVANTAJ PIBLIK KI DISPONIB POU IMIGRAN YO?

Gen anpil sèvis ak avantaj ki disponib pou tout moun, kèlkeswa dosye imigrasyon yo. Genyen nan sèvis sa yo ki la pou moun nan ka dijans. Sèvis ki make nan lis anba la yo disponib pou tout moun, menm moun ki pa gen papye imigrasyon tou:

- Timoun ki poko genyen 19 ane kalifye pou asirans sante avèk State Children's Health Insurance Program (SCHIP),
- Fanm ansent, timoun ki poko gen 5 ane, ak manman tibebe ki gen jiska 6 mwa (oswa 12 mwa nan alètman matènèl) kalifye pou yo jwenn edikasyon sou nitrisyon, manje ki bon pou kò ak sipò pou alètman matènèl atravè pou Fanm, Tibebe ak Timoun [Women, Infants and Children (WIC)],
- Swen prenatal pou fanm ansent atravè Pwogram Asistans Swen Parantal [Prenatal Care Assistance Program (PCAP)],
- Swen medikal nan ka dijans, tankou sèvis anbilans,
- Konsèy pou vyolans nan kay,
- Iminizasyon,
- Tès VIH ak konsèy pou VIH,
- Lojman ann ijans,
- Liy dirèk pou kontwòle pwazon,
- Sèvis distribisyon pwodui alimantè,
- Sèvis pwoteksyon timoun ak plasman timoun nan fanmi akèy,
- Edikasyon nan lekòl leta,
- Pwogram manje maten ak manje midi nan lekòl,
- Sèvis pou granmoun aje ak pwogram nan sant pou granmoun aje nan Depatman pou Granmoun Aje (Department for the Aging),
- Sèvis ki pwoteje konsomatè yo kont fwod ke Depatman Afè Konsomatè [Department of Consumer Affairs] bay,
- Pwoteksyon kont diskriminasyon Komisyon Dwa Moun (Human Rights Commission) bay,
- Sèvis ak enstalasyon Depatman Pak ak Lwazi (Department of Parks and Recreation) bay,
- Sèvis ke Depatman Lasante ak Ijyèn Mantal bay,
- Sèvis bibliyotèk piblik ak evènman espesyal,
- Sèvis transpò piblik,
- Pwoteksyon lapolis, ak
- Pwoteksyon ponpye.

Avantaj ki make anba la yo se kèk avantaj sèlman sitwayen Etazini ak imigran ki gen yon sèten kondisyon legal ki "prezan legalman" kapab resevwa:

- Revni Sekirite Siplemantè [Supplemental Security Income (SSI)],
- Koupon pou manje (Food Stamps),
- Èd Lajan Kach (Cash Assistance),

- Lojman piblik,
- Koupon pou Lojman Seksyon 8 (Section 8 Housing), ak
- Medicaid (ki pa pou ijans).

KISA REVNI SEKIRITE ANPLIS [SUPPLEMENTAL SECURITY INCOME (SSI)] YE?

- SSI se yon avantaj lajan kach pou granmoun aje ki pa touche ase revni (ki gen laj 65 an ak plis), pou moun ki avèg oswa ki andikape.
- Moun k ap resevwa SSI kalifye otomatikman pou Medicaid.

Yon moun kapab aplike pou SSI nan nenpòt Biwo Administrasyon Sekirite Sosyal [Social Security Administration (SSA)] oswa depi moun nan rele nimewo (800) 772-1213.

KISA KOUPON POU MANJE (FOOD STAMPS) YE?

- Koupon pou manje, ki rele kounye a Pwogram Èd Nitrisyon Siplemantè [Supplemental Nutrition Assistance Program (SNAP)], se avantaj lajan kach sou fòm koupon ak kat Transfè Avantaj sou fòm Elektwonik [Electronic Benefits Transfer (EBT)] ki ede fanmi ki pa touche ase revni yo achte manje.
- Nan Vil New York, se Administrasyon Resous Imèn Vil New York ki alatèt koupon pou manje. Yon moun kapab ale nan yon Sant Travay HRA oswa nan yon Biwo Koupon pou Manje pou li aplike pou koupon pou manje.
- Menmsi yon paran pa kalifye pou resevwa koupon pou manje, paran an kapab toujou aplike pou koupon pou mande pou pitit li yo si timoun yo kalifye.

Pou aplike pou koupon pou manje, rele 311 oswa ale sou sitwèb HRA nan http://www1.nyc.gov/site/hra/help/snap-benefits-food-program.page.

KISA ÈD LAJAN KACH YE?

Èd Lajan Kach se pwogram Vil New York ki bay èd lajan pou fanmi ki kalifye epi pa touche ase revni pou ede yo vin endepandan.

Pou jwenn yon Sant Travay nan Vil New York kote ou kapab aplike pou Èd Lajan Kach ak lòt avantaj piblik, ale sou sitwèb: http://www1.nyc.gov/site/hra/locations/job-locations.page oswa rele nan 311.

KISA LOJMAN PIBLIK YE?

Lojman Piblik se lojman gouvènman an posede ki disponib pou sèten fanmi ak moun ki pa touche ase revni.

KISA KOUPON POU LOJMAN SEKSYON 8 YE?

Koupon pou Lojman Seksyon 8 se avantaj ki ede yon fanmi peye yon pòsyon nan lwaye. Se sèlman sèten fanmi ki pa touche ase revni ki kalifye pou Lojman Seksyon 8, epitou se sèlman sèten mèt kay ki aksepte koupon Seksyon 8.

Pou jwenn plis enfòmasyon sou Lojman Piblik ak koupon Seksyon 8, kontakte youn nan biwo Administrasyon Lojman Vil New York [New York City Housing Authority (NYCHA)] oswa ale sou sitwèb http://apply.nycha.info.	
Manhattan/Bronx	478 E. Fordham Rd., 2nd Floor Bronx, NY 10458 (718) 707-7771
Brooklyn/Staten Island	787 Atlantic Ave., 2nd Floor Brooklyn, NY 11238 (718) 707-7771
Queens	90-27 Sutphin Blvd., 4th Floor Jamaica, NY 11435 (718) 707-7771

Voye Aplikasyon pou Lojman Piblik ou pa lapòs nan adrès:
NYCHA
Post Office Box 445
Church Street Station
New York, NY 10008

Pou jwenn plis enfòmasyon sou koupon Seksyon 8 nan Depatman Lojman ak Konsèvasyon [Housing and Preservation Department (HPD)] Vil New York, tanpri rele nimewo (917) 286-4300.

Pou jwenn plis enfòmasyon sou lojman, tanpri ale nan seksyon Lojman an (paj 45).

KISA KI MEDICAID?

Medicaid se yon pwogram ki ede moun yo ak depans medical yo pou moun ki gen revni ak resous limite. Ou kapab gen kouvèti Medicaid si bòdwo medikal ou yo wo anpil, si ou Resevwa Revni Sekirite Siplemantè (SSI) ak/oswa siw ranpli sèten kondisyon finansyè. Pou plis enfòmasyon, tanpri kontakte Medicaid Helpline nan (800) 541-2831.

ID MINISIPAL: KAT IDNYC

Nan ane 2014, Minisipalite Vil New York te adopte yon lwa pou kreye yon kat idantifikasyon minisipal ki rele "IDNYC" pou tout moun k ap viv nan Vil New York, kèlkeswa kondisyon imigrasyon yo. Kat IDNYC se yon kat idantifikasyon ak foto ou kapab itilize pou anpil objektif. Ou kapab itilize kat la pou gen aksè nan pwogram ak sèvis nan gouvènman Vil la, pou antre nan bilding gouvènman Vil la (ak lekòl yo), pou kominike avèk lapolis NYPD, pou louvri kont kouran nan sèten enstitisyon finansye epitou pou jwenn anpil lòt avantaj. Men kèk lòt avantaj kat IDNYC:

- Rabè okonplè nan tikè sinema, teyat Broadway, evènman espòtif, pak atraksyon, ak plis lòt.

- 10% rabè chak ane ak chak si mwa pou manm Sant Lwazi Pak Vil New York (NYC Parks Recreation Center) ak pèmi pou jwe tenis nan Depatman Pak Vil New York (NYC Parks Department) pou adilt ki gen laj 25-61 ane.
- 20% rabè pou fanmi ak adilt ki manm nan tout 22 sant YMCA toupatou nan Vil New York.
- 5% rabè sou tout sa ou achte nan makèt Food Bazaar nan Vil New York depi lendi jiska vandredi, ant 7 am ak 7 pm.
- 25% rabè sou tout kat "New York Pass", yon kat abònman nan tout vil la pou 83 atraksyon touristik ki nan Vil New York.
- Louvri yon kont labank nan anpil enstitisyon finansye nan Vil New York.
- Ou vin manm gratis pou yon ane nan 40 enstitisyon kiltirèl prensipal Vil la, tankou mize klas mondyal, sant boza pèfòmans, sal konsè, jaden botanik ak jaden zowolojik.

Pou jwenn yon deskripsyon avantaj yo okonplè, ale sou sitwèb: http://www1.nyc.gov/site/idnyc/benefits/benefits.page.

KIJAN POU MWEN APLIKE POU YON KAT IDNYC?

Pou jwenn yon kat IDNYC, ou dwe ranpli yon fòm aplikasyon epitou ou dwe soumèt li nan yon Sant Enskripsyon IDNYC. Ou dwe siyen aplikasyon yo alamen epitou ou dwe soumèt yo anpèsòn. Ou pa kapab soumèt aplikasyon yo sou entènèt. Pou pran yon randevou, rele 311 oswa ale sou sitwèb www.nyc.gov/IDNYC. Tout moun k ap viv nan Vil New York ki gen laj 14 zan ak plis kapab resevwa yon kat IDNYC.

Moun ki aplike yo dwe bay prèv idantite yo ak prèv ki montre y ap viv nan Vil New York. Yo aksepte anpil kalite dokiman diferan kòm prèv idantite ak prèv adrès nan vil la. Kat IDNYC gratis pou tout moun k ap viv nan Vil New York. Kat yo valab pou senkan apati dat yo apwouve aplikasyon an. Pwosesis aplikasyon an fasil pou moun ki pa maton nan Lang Anglè ak moun andikape jwenn aksè ladann.

Minisipalite Vil la ap pwoteje konfidansyalite enfòmasyon tout moun ki aplike pou IDNYC nan limit lwa Vil la, lwa Leta ak lwa Federal. Minisipalite Vil la p ap poze moun ki aplike yo okenn kesyon sou dosye imigrasyon yo dapre Dekrè Egzekitif 41.

Pou enprime yon aplikasyon, ale sou sitwèb: http://www1.nyc.gov/site/idnyc/card/application-materials.page.

Pou jwenn plis enfòmasyon sou kat IDNYC ak sou fason pou aplike, tanpri ale nan paj sitwèb IDNYC: www.nyc.gov/IDNYC.

Swen Sante

KIJAN YON MOUN KAPAB JWENN YON ASIRANS SANTE PIBLIK?

Pwogram ki make anba la a yo se pwogram asirans sante gouvènman anpil imigran ka kalifye pou yo:

- Medicaid pou moun tout laj ki pa touche ase revni. Dosye imigrasyon legal obligatwa pou Medicaid ki pa pou ijans,
- Medicaid ann ijans pou moun resevwa swen nan ka dijans,
- Child Health Plus pou jèn moun ki gen laj 18 tan oswa mwens,
- Family Health Plus pou adilt ki gen laj 19-64 ane,
- Pwogram Asistans Medikal Anvan Akouchman [Prenatal Care Assistance Program (PCAP)],
- Pwogram Avantaj Planin Familyal [Family Planning Benefit Program (FPBP)],
- Pwogram Ekstansyon Planin Familyal [Family Planning Extension Program (FPEP)], epi
- Pwogram Èd Medikaman pou Moun ki Gen SIDA [AIDS Drug Assistance Program (ADAP)] pou tretman sewopozitif VIH.

KIMOUN KI KALIFYE POU ASIRANS SANTE PIBLIK?

Tout imigran yo, ansanm ak imigran ki pa gen papye imigrasyon, k ap viv nan Eta New York kalifye pou:

- Child Health Plus,
- Pwogram Èd pou Swen Anvan Akouchman [Prenatal Care Assistance Program (PCAP)],
- Pwogram Avantaj Planin Familyal [Family Planning Benefit Program (FPBP)],
- Pwogram Ekstansyon Planin Familyal [Family Planning Extension Program (FPEP)],
- Pwogram Èd pou Medikaman pou Moun ki Gen SIDA [Aids Drug Assistance Program (ADAP)], epi
- Medicaid ann Ijans.

Tout timoun, kèlkeswa dosye imigrasyon yo, kalifye pou resevwa asirans sante piblik si fanmi yo kalifye dapre revni yo.

Anjeneral, imigran ki pa gen papye imigrasyon ak moun ki pa imigran (sa ki vin fè biznis tanporè, elèv tanporè, swen medikal tanporè, moun ki gen viza touris) pa kalifye pou Family Health Plus oswa Medicaid, sof nan ka dijans yo.

Pou kalifye pou Medicaid ak Family Health Plus, yon imigran dwe tonbe nan youn nan kategori sa yo:

- Sitwayen Etazini ki natiralize,
- Imigran ki nan Etazini akòz pèsekisyon oswa lòt pwoblèm nan peyi natifnatal yo (tankou refijye, moun yo bay azil politik, Azyatik-Ameriken, Kiben/Ayisyen ki gen estati "entrants", moun ki gen estati "entrants" sou kondisyon, moun ki viktim trafik moun, ak moun ki gen Estati Pwoteksyon Pwovizwa),
- Rezidan pèmanan legal,

- Moun ki Fè Petisyon atravè Lwa Aksyon pou Volans Kont Fanm (VAWA) poukont yo (madanm/mari ak pitit sitwayen Etazini oswa rezidan pèmanan legal yo te bat oswa ki te viktim abi),
- Imigran yo te akòde sispansyon depòtasyon yo oswa anilasyon pou yo mete yo deyò nan Etazini,
- Imigran ki nan rejis (ki kapab montre yo te kontinye ap viv nan Etazini depi 1ye janvye 1972),
- Moun ki jwenn libète sou kondisyon nan Etazini epi ki gen libète sou kondisyon an ki pa ekspire,
- Ameriken natifnatal ki fèt nan Kanada ak moun ki soti nan teritwa ki gen relasyon espesyal avèk Etazini,
- Veteran fòs lame yo ak manm fòs lame ki nan sèvis aktif, ansanm avèk fanmi pwòch yo, oswa
- Imigran Depatman Sante Eta New York jwenn k ap Viv an Pèmanans Anba Koulè Lalwa [Permanently Residing Under Color of Law (PRUCOL)].

ANSWIT...

- Nenpòt moun ki gen yon ijans medikal gen dwa pou rele yon anbilans epi pou li resevwa swen sante nan yon saldijans, kèlkeswa dosye imigrasyon yo.
- Nenpòt moun, kèlkeswa dosye imigrasyon yo, kapab resevwa swen sante nan sant sante ki finanse avèk lajan gouvènman federal ak nan lopital NYC Health and Hospitals Corporation, sant dyagnostik ak tretman, sant sante pou anpil tan, ak klinik.

Pou jwenn plis enfòmasyon sou asirans sante piblik, ou ka rele Liy Èd Medicaid HRA nan nimewo (888) NYC-6116.

ÈSKE YON MOUN KI PA MATON NAN LANG ANGLÈ KAPAB JWENN ÈD NAN LANG NAN SWEN SANTE?

Yon moun ki pa maton nan Lang Anglè gen dwa pou jwenn èd serye nan lang nan pifò anviwònman swen sante yo. Lwa federal ak lwa leta egzije lopital yo pou yo fè etap rezonab pou asire moun ki pa maton nan Lang Anglè (LEP) resevwa èd nan lang tankou sèvis entèpretasyon espesyalize ak tradiksyon fòm enpòtan yo, enstriksyon ak enfòmasyon pou asire kominikasyon efikas avèk tout pasyan yo.

Si yon lopital pa ba ou sèvis entèpretasyon oswa sèvis tradiksyon kòmsadwa, ou kapab depoze yon plent pou vyolasyon dwa sivil nan:	
Depatman Sante ak Sèvis Sosyal Etazini (U.S. Department of Health and Human Services), Biwo pou Dwa Sivil [Office for Civil Rights (OCR)]	(212) 264-3313
Divizyon Dwa Moun Eta New York (NYS Division of Human Rights)	(718) 741-8400

Komisyon pou Dwa Moun Vil New York (NYC Human Rights Commission)	311 oswa (212) 306-7450

KISA KOMISYON KONSILTATIF KOMINOTE LOPITAL YO YE?

Komisyon Konsiltatif Kominote Lopital [Hospital Community Advisory Boards (CAB)] yo bay konsèy pou sante medikal Sosyete Sante ak Lopital [NYC Health + Hospital Corporation (H+H)] sou pwendvi kominote pwosesis pou sant swen sante yo pran desizyon, epi pou yo fè kominote a konnen bi ak objektif sant sante a. Manm CAB yo bay yon lide enpòtan sou devlopman plan ak pwogram sant sante, epi yo kominike avèk gwoup kominotè yo, ofisyèl lokal yo, ak administrasyon sant sante a. Pou jwenn plis enfòmasyon sou CAB yo, tanpri kontakte Biwo Relasyon Entè-Gouvènman H+H nan nimewo (212) 788-3349 oswa ale sou sitwèb la nan www.nyc.gov/hhc.

Edikasyon

KIMOUN KI GEN DWA POU ALE NAN LEKÒL LETA?

Chak moun ki gen laj 5 kan jiska 21 ane nan Vil New York gen dwa pou ale nan yon lekòl leta gratis jouk lè li diplome nan lekòl segondè, kèlkeswa dosye imigrasyon li. Chak timoun gen dwa pou ale nan lekòl matènèl apati ane li gen laj 5 kan.

Elèv ak paran yo pa gen obligasyon pou bay dosye imigrasyon yo ba yon lekòl leta Vil New York.

ÈSKE PARAN YO KAPAB RESEVWA TRADIKSYON ENFÒMASYON SOU LEKÒL YO NAN LANG KI PA LANG ANGLÈ?

Paran yo gen dwa pou resevwa tradiksyon avi edikasyonèl enpòtan yo, lèt yo ak fòm yo nan lang natifnatal paran an. Answit, dwe gen entèprèt ki disponib nan reyinyon ak oryantasyon paran yo. Si yon paran pa resevwa tradiksyon oswa entèpretasyon ki nesesè yo, paran an ka kontakte kowòdonatè paran, lekòl la, Divizyon Angajman Fanmi ak Kominote Depatman Edikasyon [Department of Education (DOE)], oswa yon defansè pou li jwenn èd. Anjeneral, li pa apwopriye pou itilize timoun yo kòm entèprèt nan anpil afè edikasyon.

KIJAN POU MWEN ENSKRI PITIT MWEN POU LEKÒL LETA?

Paran yo ta dwe enskri pitit yo nan lekòl ki "klase dapre zòn" ki toupre kote y ap viv. Ou ka chèche konnen kote lekòl ki nan zòn pitit ou ye depi ou rele 311 oswa depi ou ale sou sitwèb DOE nan: http://schools.nyc.gov/ChoicesEnrollment/NewStudents.

Paran ki pa vle pitit yo ale nan lekòl ki klase dapre zòn yo ka aplike pou yon "dezakò (variance)" pou transfere pitit yo nan yon lekòl diferan. Sepandan, paran ki aplike pou dezakò pafwa ka pa jwenn transfè a. Pou jwenn plis enfòmasyon sou fason pou chwazi lekòl yo ak aplike pou yo, ale sou sitwèb www.insideschools.org oswa rele nimewo (866) 427 - 6033.

Paran ki vle enskri pitit yo pou pwogram Klas Pre - Matènèl nan Vil New York ka kontakte DOE pou yo ka enskri pitit yo. Ou ka chèche konnen kijan pou enskri pitit ou nan pwogram Klas Pre - Matènèl depi ou rele nimewo (718) 935 - 2009 oswa depi ou ale sou sitwèb DOE nan: http://schools.nyc.gov/ChoicesEnrollment/NewStudents/default.htm.

Pou tout lekòl segondè yo ak kèk lekòl pre - segondè, yo pa mete elèv yo nan lekòl ki klase dapre zòn yo men yo pase nan yon pwosesis aplikasyon epi yo gen kèk chwa pou lekòl. Pou jwenn plis enfòmasyon sou enskripsyon nan lekòl pre - segondè ak lekòl segondè, rele 311 oswa ale sou sitwèb http://schools.nyc.gov/ChoicesEnrollment/NewStudents/default.htm.

Pou enskri, elèv yo dwe montre dokiman ki endike anba la yo:

- Prèv adrès lakay yo (yo ka aksepte sèlman sèten dosye kòm prèv),
- Batistè, paspò oswa sètifika batèm timoun,
- Dosye vaksinasyon timoun nan,
- Kanè oswa dènye bilten timoun nan (li rekòmande, men li pa obligatwa),
- Paran yo ka mande lekòl kote elèv la vle ale a tradui relvednòt etranje a, oubyen Depatman Edikasyon, oswa yon lòt sous deyò ka tradui l tou, epi
- Pwogram Edikasyon Endividyèl Timoun nan [Child's Individualized Education Program (IEP)], sèlman si timoun nan ap resevwa sèvis edikasyon espesyal.

Si yon elèv pa gen tout dokiman ki obligatwa yo pou enskripsyon an, lekòl la dwe toujou kite elèv la enskri nan lekòl la imedyatman. Answit, lekòl la dwe jwenn lòt dokiman yo.

ÈSKE GEN LEKÒL LETA KI LA POU NOUVO ELÈV IMIGRAN YO?

Wi. Pou jwenn plis enfòmasyon sou pwogram sa yo, ou ka kontakte Depatman Edikasyon nan 311, ale sou sitwèb www.insideschools.org, oswa rele "Advocates for Children" nan nimewo (212) 947 - 9779.

ÈSKE YON TIMOUN KAPAB RESEVWA SÈVIS OTOBIS GRATIS NAN LEKÒL LA?

Elèv ki nan klas matènèl jiska klas 6yèm ane kalifye pou sèvis otobis gratis selon nivo klas elèv la ak distans l ap viv avèk lekòl la. Elèv tout laj kapab kalifye tou pou kat abònman sèvis transpò piblik gratis oswa pou pri redui, selon distans y ap viv avèk lekòl la.

Paran yo ka rele Biwo Sèvis Transpò Elèv [Office of Pupil Transportation (OPT)] pou yo jwenn plis enfòmasyon nan nimewo (718) 392 - 8855 oswa ale sou sitwèb http://www.optnyc.org/.

ÈSKE YON ELÈV KAPAB RESEVWA MANJE MATEN OSWA MANJE MIDI GRATIS NAN LEKÒL LA?

Anpil elèv ki nan lekòl leta kalifye pou manje gratis oswa pou pri redui. Pou resevwa avantaj sa a, fanmi yo dwe soumèt aplikasyon apwopriye a ki disponib nan chak lekòl.

Sèvis Gadri

KIJAN YON PARAN KAPAB JWENN SÈVIS GADRI?

Paran ki satisfè sèten kondisyon dapre revni kapab jwenn sèvis gadri pou timoun ki gen laj 6 semèn jiska 12 zan. Se Administrasyon pou Sèvis Timoun (ACS) Vil New York oswa Administrasyon Resous Imèn (HRA) Vil New York ki alatèt sèvis gadri a. Yo kapab bay sèvis gadri nan sant gadri angwoup oswa nan kay founisè sèvis ki lisansye yo. Anpil pwogram sèvis gadri disponib pou timoun yo kèlkeswa dosye imigrasyon yo. Fanmi ki kalifye yo ka aplike pou koupon pou yo peye pou sèvis

gadri yo avèk ACS oswa HRA. Fanmi k ap resevwa Èd Piblik (Public Assistance) oswa ki kite Èd Piblik nan dènye 12 mwa yo kapab kalifye pou koupon gadri avèk HRA.

Rele 311 pou jwenn plis enfòmasyon sou chwa sèvis gadri yo.

Edikasyon nan De Lang ak ESL

KI SÈVIS NAN LEKÒL KI DISPONIB POU TIMOUN K AP APRANN LANG ANGLÈ KÒM DEZYÈM LANG?

Elèv k ap aprann Lang Anglè ka gen obligasyon ak dwa pou pran pwogram edikasyon nan de lang, pwogram Lang Anglè kòm yon Dezyèm Lang (ESL), oswa lòt pwogram. Elèv ki pran pwogram sa yo rele "Elèv k ap Aprann Lang Anglè (English Language Learners)" oswa "ELL." Pwogram ELL yo gen ladan:

- **Edikasyon nan De Lang** gen ladann itilizasyon lang natifnatal elèv la ak Lang Anglè pou anseye elèv la tout matyè akademik yo. Li la pou ede timoun nan kenbe lang natifnatal li, aprann matyè akademik yo, epitou aprann Lang Anglè.
- **Anglè kòm yon Dezyèm Lang (ESL)** se yon pwogram ki anseye yon timoun Lang Anglè ak lòt matyè yo nan Lang Anglè sèlman.
- **Modèl Langaj Doub/2 Fason** pou anseye ap mete moun ki pale Lang Anglè natifnatal ak moun ki pale lòt lang natifnatal nan menm klas la pou anseye tout elèv yo nan klas Lang Anglè ak yon lang ki pa Lang Anglè.
- **Modèl Lang Anglè Akademik Akselere (Accelerated Academic English Language Model)** se yon pwogram kote yo ensiste sou lang ak literati Lang Anglè epitou yo itilize metòd ESL yo pou enstriksyon an.

Chak lekòl leta ta dwe ofri yon pwogram ESL, men se pa tout lekòl yo k ap ofri edikasyon nan de lang. Si yon lekòl gen yon klas edikasyon nan de lang nan lang natifnatal timoun nan ak yon klas ESL, paran an gen dwa pou chwazi ant edikasyon nan de lang ak ESL pou timoun nan.

KIJAN YON LEKÒL AP DESIDE SI YON ELÈV DWE PRAN EDIKASYON NAN DE LANG OSWA ESL?

Chak paran oswa responsab legal ki enskri yon timoun pou lekòl ap reponn yon kesyonè Sondaj Idantifikasyon Lang nan Kay [Home Language Identification Survey (HLIS)]; kesyonè sa a mande ki lang timoun nan ak lòt moun ki nan kay la pale. Selon repons pou sondaj la, timoun nan ka gen obligasyon pou pran yon tès Evalyasyon sou Konesans Jeneral nan Lang Anglè [Language Assessment Battery (LAB)] pou detèmine si timoun nan ta dwe pran edikasyon nan de lang oswa ESL. Si nòt yon timoun tonbe anba 41yèm pèsantil nan tès LAB, n ap deziyen timoun sa a kòm yon Elèv k ap Aprann Lang Anglè [English Language Learner (ELL)] epitou timoun nan ap gen obligasyon pou pran edikasyon nan de lang oswa ESL.

Lekòl yo gen obligasyon pou òganize sesyon oryantasyon pou paran nouvo elèv ELL yo pou fè paran yo konnen diferan pwogram ELL ki disponib yo. Nan oryantasyon an, paran yo kapab poze kesyon ak resevwa maeryèl sou sèvis ELL yo (avèk èd yon entèprèt si li nesesè).

KISA POU YON PARAN FÈ SI LI PA DAKÒ POU PITIT LI TA DWE PRAN EDIKASYON NAN DE LANG OSWA ESL?

Yon paran ka mande pou pitit li pran tès LAB ankò pou yon pi gwo nòt. Yo p ap akòde tout demann pou tès ratrapaj.

Pou jwenn plis enfòmasyon sou pwogram ESL yo oswa sou lòt resous pou fanmi yo, tanpri kontakte Depatman Elèv k ap Aprann Lang Anglè ak Sipò Elèv DOE nan nimewo (212) 374 - 6072 oswa ale sou sitwèb http://schools.nyc.gov/Academics/ELL/default.htm.

KISA EDIKASYON ESPESYAL YE?

Elèv ki gen laj 3 zan jiska 21 ane epi ki gen andikap ki anpeche yo aprann gen dwa pou resevwa enstriksyon ak sèvis espesyalize, ki rele "Edikasyon Espesyal." Andikap sa yo ka kòmanse depi nan difikilte nan lekti pou rive nan difikilte emosyonèl, entèlektyèl ak fizik ki pi konplèks.

Sèvis Edikasyon Espesyal yo gen ladan konsèy, sal resous, sèvis para - pwofesyonèl, terapi fizik, ègoterapi ak òtofoni, teknoloji asistans, pwogram akademik espesyal ak lòt "sèvis asosye." Yo ka anseye elèv Edikasyon Espesyal yo nan yon salklas edikasyon jeneral ki gen elèv ki pa andikape, oswa nan yon salklas ki gen elèv Edikasyon Espesyal sèlman.

KIJAN YO METE YON ELÈV NAN EDIKASYON ESPESYAL?

Yon paran oswa yon lekòl ka fè yon demann alekri pou yo bay referans pou yon timoun epi pou yo evalye timoun nan pou bezwen Edikasyon Espesyal. Yo pa kapab bay referans pou okenn elèv nan Edikasyon Espesyal senpleman paske timoun nan pa pale Lang Anglè avèk konpetans. Yo pa kapab evalye yon timoun pou Edikasyon Espesyal san konsantman paran timoun nan ki baze sou enfòmasyon. Yo dwe bay timoun ELL yo evalyasyon Edikasyon Espesyal nan de lang.

Paran yo gen dwa pou resevwa tradiksyon materyèl Edikasyon Espesyal, epitou yo gen dwa pou jwenn entèprèt nan reyinyon ak odyans ki gen pou wè ak sèvis Edikasyon Espesyal pitit yo.

Si yo jwenn yon elèv kalifye pou sèvis edikasyon espesyal, elèv sa a ap resevwa yon Pwogram Edikasyon Endividyèl [Individualized Education Program (IEP)], yon dokiman enpòtan ki endike sèvis elèv la pral resevwa ak objektif ak nòm edikasyonèl elèv la.

Si yon paran pa dakò pou pitit li ta dwe pran edikasyon espesyal oswa si paran an pa kwè timoun nan ap resevwa sèvis ki kòrèk, paran an kapab mande yon odyans san patipri pou konteste afè sa yo. Paran yo ka chèche yon defansè oswa yon avoka pou ede yo nan odyans san patipri a ak nan reyinyon yo sou edikasyon espesyal la.

Pou jwenn plis enfòmasyon konsènan sèvis Edikasyon Espesyal, ou ka kontakte Liy Dirèk Depatman Edikasyon Espesyal nan nimewo (718) 935-2007 oswa ou kapab ale sou sitwèb Edikasyon Espesyal DOE nan http://schools.nyc.gov/Academics/SpecialEducation/default.htm.

Patisipasyon Paran

KIJAN PARAN YO KAPAB PATISIPE NAN EDIKASYON PITIT YO?

Paran yo kapab vin patisipe nan lekòl pitit yo ak aprantisaj nan anpil fason. Paran yo kapab pale avèk pwofesè pitit yo ak administratè lekòl la sou yon baz regilye. Paran yo kapab pale tou avèk Kowòdonatè Paran lekòl yo ki responsab pou ede rezoud enkyetid paran yo ak kore patisipasyon paran yo.

Paran yo kapab antre nan òganizasyon swivan yo pou yo patisipe ladan yo:

- Asosyasyon Paran [Parent Association (PA)]/Asosyasyon Pwofesè-Paran [Parent Teacher Association (PTA)]: yon gwoup moun ki bay konsiltasyon pou lekòl la sou tout zafè ki gen pou wè ak operasyon lekòl la tankou bidjè ak pwogram akademik lan. PA/PTA gen dwa pou jwenn enfòmasyon sou operasyon ak nivo pèfòmans yon lekòl.
- Komite Dirijan Lekòl: yon gwoup moun ki gen ladann paran, dirijan ak pwofesè lekòl la ki kreye règleman edikasyonèl ki baze nan lekòl la ak chak Plan Edikasyon Konplè [Comprehensive Educational Plan (CEP)] lekòl la.
- Komisyon Edikasyon Kominotè yo [Community Education Councils (CEC)]: Gen 32 Komisyon Edikasyon Kominotè, ki reprezante bezwen ak enterè fanmi yo ak elèv yo, epi k ap ede fòme règleman edikasyon nan chak nan 32 Distri Lekòl Kominotè Vil la.
- Komisyon Edikasyon Kominotè Vil la [Community Education Councils (CEC)]: Gen kat (4) Komisyon Edikasyon Vil la ki reprezante bezwen ak enterè fanmi yo ak elèv yo ki fòme règleman edikasyon vil la nan domèn ki endike anba la yo: ELL yo, Edikasyon Espesyal, Distri 75 ak Lekòl Segondè yo.
    - Komisyon Edikasyon Kominotè ak Komisyon Edikasyon Vil la gen ladann paran yo ak manm kominote ki konsène ki pase nan eleksyon oswa ki jwenn nominasyon yo.
    - CEC yo òganize reyinyon piblik chak mwa. Kèk nan responsablite yo se apwobasyon liy zonaj lekòl yo, òganizasyon odyans sou Plan Kapital DOE, evalyasyon Sipè-Entandan Kominotè yo, epi bay remak sou lòt pwoblèm enpòtan règleman an.

Pou jwenn plis enfòmasyon sou CEC, kontakte: Divizyon Angajman Fanmi ak Kominote (Division of Family & Community Engagement) Depatman Edikasyon nan nimewo (212) 374-4118 oswa ale sou sitwèb http://schools.nyc.gov/Offices/CEC.

Komisyon Kominote yo: Komisyon Kominote yo se gwoup reprezantan lokal ki konpoze avèk 50 manm ki pa touche lajan, mwatye nan yo se Prezidan Minisipalite a ki deziyen yo, epi Manm Konsèy Minisipal Vil la lonmen mwatye nan manm yo. Komisyon yo rankontre an piblik yon fwa chak mwa. Manm piblik la gen pèmisyon pou pale pandan yon pati nan chak reyinyon. Komisyon an abòde anpil kalite kesyon ki afekte kominote yo, tankou edikasyon. Pou jwenn plis enfòmasyon sou fason pou patisipe nan Komisyon Kominotè yo, gade seksyon "Vòt ak Patisipasyon Sivik".

- Panèl pou Règleman sou Edikasyon [Panel for Educational Policy (PEP)]: Panèl pou Règleman sou Edikasyon se yon komisyon endepandan ki gen ladan 13 manm ki ka vote -

majistra a deziyen 8 nan manm yo epi chak Prezidan Minisipalite ki nan Vil la deziyen 5 lòt yo - ak 2 manm Komisyon Konsiltatif Elèv ki pa ka vote.

- PEP òganize yon reyinyon piblik chak mwa ki gen ladann tan pou piblik la fè kòmantè.
  Chak paran kapab patisipe nan reyinyon sa a pou jwenn plis enfòmasyon sou règleman ak pwopozisyon DOE, epitou paran yo kapab fè konnen pwendvi yo ba Chanselye a ak manm PEP.
- Manm PEP yo vote sou pwopozisyon DOE ki gen pou wè ak bilding ki gen plis pase yon lekòl, fèmti lekòl, epitou ogmantasyon ak diminisyon klas lekòl la. PEP revize tou nòm, règleman, objektif, ak règleman ki gen pou wè ak pèfòmans edikasyonèl ak rannman elèv yo, epitou kontra DOE, estimasyon bidjè fonksyònman anyèl ak Plan Kapital la.

SONJE *paran yo gen dwa pou resevwa tradiksyon avi edikasyonèl enpòtan yo, lèt yo ak fòm yo nan lang natifnatal paran yo. Entèprèt yo dwe disponib nan reyinyon ak oryantasyon paran yo. Si yon paran pa resevwa tradiksyon oswa entèpretasyon ki nesesè yo, paran an ka kontakte kowòdonatè paran, lekòl la, Divizyon Angajman Fanmi ak Kominote Depatman Edikasyon, oswa yon defansè pou li jwenn èd.*

Disiplin Elèv yo

KIJAN YO DISIPLINE YON ELÈV POU MOVE KONDUIT?

Yon lekòl dwe swiv Kòd Disiplin Vil la epitou li dwe konsidere laj elèv la, matirite li, dosye disiplin li te gen anvan ak sikonstans ensidan pami lòt faktè yo pou deside disiplin ki kòrèk pou yo bay pou konduit elèv la. Paran yo ta dwe mande yon kopi Kòd Disiplin (Discipline Code) nan ak Deklarasyon Dwa Elèv yo (Bill of Student Rights) pou asire nenpòt disiplin pitit yo jwenn apwopriye ak legal.

KI DWA ELÈV YO GENYEN LÈ YO ANBA DISIPLIN?

Elèv yo gen dwa pou pwosedi egalego pou konteste yon aksyon disiplinè si elèv la ak paran li pa dakò avèk disiplin nan. Gen de (2) kalite sispansyon: Sispansyon Direktè lekòl la ak Sispansyon Sipè-Entandan an. Sispansyon Direktè lekòl la mwen grav pase sispansyon Sipè-Entandan an. Règ ki endike anba la yo se règ enpòtan lekòl yo dwe swiv pou sispansyon yo:

- Elèv yo dwe resevwa avi alekri yo remèt yo kòmsadwa ki endike rezon espesifik pou sispansyon an.
- Sispansyon Direktè lekòl la pa ka depase senk (5) jou, men sispansyon Sipè-Entandan an a ka dire plis tan.
- Elèv yo gen dwa pou yo konteste ka yo kont sispansyon an epitou yo kapab vini avèk yon avoka oswa yon defansè.
- Paran yo ak elèv yo gen dwa pou jwenn tradiksyon ak entèpretasyon pou tout avi yo, reyinyon yo ak odyans yo.

- Pandan yon sispansyon, elèv yo pa ka anba pinisyon akademik. Elèv yo dwe jwenn pèmisyon pou pran tout egzamen vil la oswa tout egzamen leta ki pwograme epi ki pa bay elèv yo pèmisyon pou fè egzamen ratrapaj, epitou pou yo fè nenpòt egzamen ratrapaj ki ka afekte nòt yo.
- Pandan yon sispansyon, yo dwe bay elèv yo lòt kalite enstriksyon, tankou, men pa sèlman, travay nan klas ak devwa pou yo fè lakay yo.

Pou jwenn plis enfòmasyon sou pwosedi sispansyon, gade Règleman A-443 Chanselye a, ki disponib sou sitwèb DOE, http://schools.nyc.gov/RulesPolicies/ChancellorsRegulations.

Pou mande èd konsènan sispansyon elèv, ou ka rele nimewo:	
Defansè Timoun [Advocates for Children (AFC)]	(212) 947-9779
Gwoup Asistans Legal NY (NY Legal Assistance Group)	(212) 613-5000
Sèvis Legal pou Vil New York (Legal Services for New York City)	(212) 431-7200

Frekantasyon Kolèj

ÈSKE YON MOUN KI GEN NENPÒT DOSYE IMIGRASYON KAPAB ALE NAN KOLÈJ?

Nenpòt moun ka aplike pou kolèj kèlkeswa dosye imigrasyon li.

Kolèj ak inivèsite leta yo ki nan New York pa gen obligasyon pou rapòte dosye imigrasyon yon etidyan ba gouvènman an sof si etidyan an se yon etidyan entènasyonal ki gen yon viza etranje.

Answit, tout enfòmasyon pèsonèl etidyan an, ansanm avèk dosye imigrasyon li, nan City University of New York (CUNY) ak State University of New York (SUNY) se enfòmasyon ki pwoteje kòm enfòmasyon konfidansyèl anba Lwa Federal sou Edikasyon ak Konfidansyalite Enfòmasyon Prive [Federal Education Rights and Privacy Act (FERPA)]. Lwa federal sa a entèdi divilgasyon enfòmasyon etidyan yo ba nenpòt moun sof pwofesè kolèj la yo ki detèmine pou gen yon "enterè edikasyonèl lejitim nan dosye patikilye etidyan an." Nan dosye imigrasyon yon etidyan, Bursar (administratè finansye) se sèl gwoup pwofesè yo konsidere ki gen yon enterè "lejitim" nan enfòmasyon sa yo. Pou nenpòt lòt moun jwenn aksè nan dosye sa yo, etidyan an dwe bay otorizasyon li alekri oswa yon ajan gouvènman dwe prezante yon papye tribinal ki endike enfòmasyon yo nesesè pou yon ankèt kriminèl k ap fèt.

ÈSKE ETIDYAN IMIGRAN YO KAPAB PEYE FRÈ ESKOLARITE KÒM MOUN K AP VIV NAN ETA A?

Nan New York, etidyan ki pa gen papye imigrasyon yo kalifye pou peye pi piti tarif eskolarite kòm moun k ap viv nan eta a pou inivèsite ak kolèj leta yo si yo:

- Diplome nan yon lekòl segondè Eta New York apre yo te pase omwen 2 zan epi aplike pou SUNY oswa CUNY nan senk (5) ane apre yo resevwa diplòm lekòl segondè yo,

OSWA

- Te patisipe nan yon pwogram Patisipasyon Elèv Lekòl Segondè nan Egzamen Evalyasyon [Test Assessing Secondary Completion (TASC)] Eta New York apwouve, oswa anvan 1ye janvye 2014, patisipe nan yon pwogram Diplòm Ekivalans Jeneral [General Equivalency Diploma (GED)], si yo te resevwa yon TASC/GED yo bay nan Eta New York, epitou si yo te aplike pou yo antre nan yon kolèj SUNY, yon kolèj CUNY, yon kolèj leta opere, oswa yon kolèj kominotè nan senk (5) ane apre yo resevwa diplòm nan,

EPITOU

- Depoze yon deklarasyon sou sèman notarye nan CUNY oswa SUNY ki endike yo te depoze yon aplikasyon pou legalize dosye imigrasyon yo oswa yo pral depoze yon aplikasyon imedyatman yo kalifye pou fè sa,

EPITOU

- Pwouve y ap viv nan eta a. Etidyan yo ta dwe konsilte biwo apwopriye a imedyatman nan CUNY oswa SUNY pou konnen kijan yo dwe pwouve y ap viv nan eta a pou yo jwenn eskolarite kòm moun k ap viv nan eta a. Etidyan yo ta dwe asire yo resevwa aplikasyon pou rezidans yo byen vit pou asire yo p ap gen pou peye eskolarite ki pi chè kòm moun k ap viv deyò eta a.

ÈSKE ETIDYAN IMIGRAN YO KAPAB RESEVWA BOUSDETID OSWA ÈD FINANSYE POU KOLÈJ?

Plizyè pwogram federal ak leta bay anpil moun ak anpil fanmi asistans finansyè pou ede etidyan yo ale nan kolèj. Gras ak Ministè Edikasyon peyi Etazini (U.S. Department of Education), gouvènman federal la òganize plizyè pwogram sibvansyon ak prè pou etidyan ak paran ki alafwa nan pwogram premye sik inivèsitè ak nan ansèyman siperyè. Pou yo kapab detèmine si ou menm oswa timoun ou an kalifye pou pwogram sa yo, ou kapab al vizite sit entènèt Ministè Edikasyon Etazini an (Department of Education) nan:

https://studentloans.gov/myDirectLoan/index.action.

Leta New York kreye plizyè pwogram tou pou ede etidyan yo frekante kolèj nan New York. Espesyalman, Pwogram Èd Eskolarite [Tuition Assistance Program (TAP)] Eta New York la ki bay moun ki kalifye yo anpil sibvansyon pou ede yo peye kòb kolèj la. Anplis de pwogram TAP la, sèten etidyan kapab elijib tou pou pwogram Bous Detid Excelsior (Excelsior Scholarship) yo fèk dekrete a, ki ofri posibilite pou jwenn frè gratis nan kèk kolèj ak inivèsite nan Eta New York. W ap jwenn enfòmasyon siplemantè sou pwogram sa yo ak lòt pwogram edikasyon Eta New York nan: https://www.hesc.ny.gov/.

Etidyan ki pa gen papye imigrasyon yo pa kalifye pou pwogram èd finansye prensipal leta oswa federal, men yo kapab aplike pou bousdetid ak prè prive. Yon fason espesyal, etidyan ki pa gen papye imigrasyon yo pa kalifye pou Pwogram Èd Eskolarite [Tuition Assistance Program (TAP)] Eta New York, Èd Eta New York pou Etidyan Atan-Pasyèl [Aid for Part-Time Study (APTS)], Sibvansyon Pell, Sibvansyon Federal Siplemantè pou Edikasyon [Federal Supplemental Educational Opportunity Grants (FSEOG)], Prè Perkins, Prè Stafford, Prè pou Paran pou Etidyan Premye oswa

Dezyèm Sik [Parent Loans for Undergraduate Students (PLUS)], oswa Etid pou Travay Federal (Federal Work Study).

CUNY ak SUNY gen yon ti kantite bousdetid ki disponib pou tout etidyan yo kèlkeswa kondisyon imigrasyon yo. Men kèk nan chwa bousdetid ak èd finansye sa yo:

- **Pwogram pou Opòtinite Edikasyonèl [Educational Opportunity Program (EOP)]:** yon sibvansyon ki disponib pou etidyan SUNY ki defavorize sou plan ekonomik ak edikasyonèl,
- **Rechèch Edikasyon, Pozisyon Sosyal Avanse ak Konesans [Search for Education, Elevation, and Knowledge (SEEK)]:** li sanble avèk EOP, li egziste nan kolèj CUNY sou kat ane ak,
- **College Discovery (CD):** li sanble avèk EOP, li egziste nan kolèj CUNY sou de ane.

Anjeneral, etidyan ki resevwa youn nan sibvansyon sa yo resevwa lajan pou frè ak liv. Etidyan yo resevwa leson patikilye ak sèvis konsèy sou karyè ak sèvis konsèy pèsonèl tou.

Pou aplike pou pwogram sa yo, etidyan yo dwe koche kaz EOP, SEEK oswa CD sou aplikasyon pou admisyon estanda CUNY oswa SUNY. Etidyan yo dwe bay prèv ki montre kalifikasyon ekonomik yo pou yo aplike pou sibvansyon sa yo. Yo kapab jwenn èd konseye èd finansye kolèj la pou ranpli aplikasyon an.

Pwogram Bousdetid Akademik Peter F. Vallone
Se yon bousdetid CUNY yo bay pou elèv atanplen ki te diplome nan yon lekòl segondè Vil New York epitou ki gen yon mwayèn nòt kimilatif ak yon pwofil akademik admisib. Yo konsidere tout moun ki aplike pou SUNY otomatikman pou bousdetid sa a. Etidyan yo pa bezwen ranpli yon fòm aplikasyon.

Honors College
Yo ofri pwogram Honors College nan kolèj CUNY ki endike anba la yo: Baruch College, Brooklyn College, City College, Hunter College, John Jay College of Criminal Justice, Lehman College, Queens College ak College of Staten Island. Apati ane 2007, pwogram Honors College te ofri eskolarite konplè ak frè, yon kont depans $7,500 ak lòt èd pou moun ki aplike yo chwazi.

Etidyan yo ka aplike pou Honors Colleges nan mwa septanm dènye ane yo nan lekòl segondè. Yon aplikasyon pou yon Honors College ap sèvi tou kòm yon aplikasyon pou pwogram CUNY regilye. Admisyon an baze sou pèfòmans akademik, yon disètasyon, kèk rekòmandasyon, epi nan kèk ka, li baze sou yon entèvyou.

Resous Èd Finansye Prive

Sitwèb ki make anba la yo bay enfòmasyon sou kèk bousdetid prive ki disponib pou etidyan ki pa gen papye imigrasyon:	
Mexican American Legal Defense and Education Fund	http://www.maldef.org/leadership/scholarships/index.html
Students Opening Doors for Others	http://www.neighborhoodlink.com/Students_Opening_Doors_For_Others_SODO/pages/456022

Bousdetid ki Espesyal pou Lekòl

Etidyan ki aplike pou inivèsite oswa kolèj prive yo kapab kalifye pou kèk pwogram èd finansye prive nan lekòl sa yo. Pou jwenn plis enfòmasyon sou opòtinite èd sa yo, etidyan yo kapab ale nan biwo èd finansye kolèj oswa inivèsite kote yo vle ale a. Anpil bousdetid ki baze sou merit yo finanse nan lekòl yo pa egzije etidyan yo pou yo se yon sitwayen Etazini.

Prè

Anpil lekòl ofri lòt mwayen prive parapò ak prè federal ak prè leta. Menmsi pifò prèv prive yo egzije pou etidyan an se yon sitwayen Etazini oswa pou li gen grinkat, kalifikasyon an ka pa menm selon kalite prè a ak enstitisyon ki prete lajan an. Etidyan ki gen yon istwa avèk yon bank patikilye ka vle anvizaje aplike pou yon prè prive etidyan nan enstitisyon an.

Nan anpil inivèsite oswa kolèj, Dwayen an kapab otorize prèv yo sou yon baz endividyèl. Yo bay kantite lajan prè yo ak to enterè yo selon jijman Dwayen an, epi kondisyon yo depannde règleman lekòl la apa. Etidyan an ka pran yon randevou avèk Dwayen kolèj la pou diskite sou posiblite kalite prè sa a.

Vyolans nan Kay, Abi & Trafik Moun

KISA VYOLANS NAN KAY YE?

Gen vyolans nan kay ant patnè entim adilt, tankou ant yon madanm ak mari, ant manm fanmi oswa ant moun ki nan lòt relasyon entim. Vyolans nan kay se yon krim ki kapab gen ladann abi fizik, abi emosyonèl, abi ekonomik ak abi seksyèl. Anpil fanm viktim abi anba men mari yo oswa mennaj yo. Vyolans nan kay afekte relasyon ant moun menm sèks ak gason ki viktim tou.

KISA ABI SOU GRANMOUN AJE YE?

Kapab gen abi sou granmoun aje lè yon manm fanmi oswa yon moun k ap bay swen maltrete yon granmoun aje oswa yon moun andikape. Abi sou granmoun aje kapab gen ladann abi fizik, abi seksyèl, abi sikolojik oswa ekonomik oswa neglijans. Li kapab gen ladann tou refi pou bay yon granmoun aje manje ak swen medikal.

KISA ABI SOU TIMOUN YE?

Kapab gen abi sou timoun lè yon paran, moun k ap bay swen, frè/sè, manm fanmi ak lòt moun fè yon timoun mal sou plan fizik oswa emosyonèl. Si paran yo fè mal konsa sou yon timoun li kapab ilegal epitou sa kapab lakòz yo retire timoun sa a nan menm paran li.

KISA TRAFIK MOUN YE?

Chak ane, yo mennen anpil milye fanm, gason ak timoun nan New York oswa pase New York pou trafik sèks oswa pou travay fòse tankou pwostitisyon, agrikilti, travay nan kay, travay konstwiksyon ak atelye eksplwatasyon. New York gen lwa solid ki pwoteje ak ede moun ki viktim nan trafik sa yo. Pou jwenn enfòmasyon sou fason pou jwenn èd pou moun ki viktim nan trafik, gade dènye paj seksyon dwa travayè ki nan manyèl sa a.

Plis Enfòmasyon sou Sèvis pou Vyolans nan Kay ak Abi	
Pou rapòte yon ka potansyèl vyolans nan kay ansanm ak abi sou granmoun aje, rele Liy Dirèk Safe Horizon Domestic Violence	(800) 621-HOPE (800-621-4673) *24 sou 24, 7 jou sou 7*
Pou rapòte abi ou sispèk yo fè sou timoun nan New York, rele Liy Dirèk Eta New York pou Rapòte Abi sou Timoun	(800) 342-3720
Pou jwenn enfòmasyon sou sèvis gouvènman Vil la ki kapab ede ou avèk sitiyasyon vyolans nan kay	Rele 311 oswa ale sou sitwèb www.nyc.gov/domesticviolence

Krim Rayisab

Yon krim rayisab se yon krim ke yon moun komèt selon ras, koulè, orijin nasyonal, zansèt, sèks, relijyon, pratik relijye, laj, enfimite oswa oryantasyon seksyèl viktim lan oswa yon krim ki baze sou kwayans oswa pèsepsyon sou ras, koulè, orijin nasyonal, zansèt, sèks, relijyon, pratik relijye, laj, enfimite oswa oryantasyon seksyèl. Nan dènye mwa yo te gen yon ogmantasyon nan krim rayisab ki fèt nan Vil New York, tankou krim ki vize imigran yo.

KÒMAN POU W RAPÒTE YON KRIM RAYISAB

Si w se viktim yon krim rayisab oswa si w wè yon krim rayisab, ou dwe rapòte li tou swit. Tout apèl yo konfidansyèl.

Nan yon ijans, ou dwe rele 911.

Ou dwe rapòte krim rayisab ak krim ki gen rapò ak patipri nan komisarya lapolis lokal la. Ou ka kontakte komisarya a dirèkteman oswa rele 311. Si w rele nan 311 epi ou endike ke w ap rapòte yon krim rayisab, y ap ba w nimewo komisarya lokalite kote w ye a epi y ap transfere apèl ou a tou swit nan komisarya sa a.

NYPD genyen tou yon Detachman Espesyal kont Krim Rayisab (Hate Crimes Task Force) ki ede yo fè sipèvizyon lè y ap fè respekte lalwa kont krim rayisab yo nan Vil New York. Si w te deja rapòte yon krim rayisab nan komisarya lokal lapolis la epi ou gen kesyon sou kouman rapò ou a ap dewoule, ou kapab rele Detachman Espesyal kont Krim Rayisab NYPD a pou plis asistans nan 646-610-5267.

Anplis, Biwo Pwokirè Distri Manhattan lan gen yon Liy Telefonik ki disponib pou krim rayisab ke nenpòt moun ka rele pou rapòte yon krim rayisab, menm si yo poko rapòte li bay lapolis. Nimewo a se (212) 335-3100. Biwo Pwokirè Distri a kapab voye viktim yo tou nan plizyè pwogram pou konsèy ak asistans oswa bay pwofesyonèl ki bay sèvis sa yo.

NIMEWO ENPÒTAN YO

NYPD Hate Crimes Task Force
One Police Plaza
New York, NY 10038
646-610-5267

New York City Hate Crimes Hotline
311

New York State Division of Human Rights Hate Crimes Hotline
(888) 392-3644 apati 9 a.m. jiska 5 p.m. Lendi - Vandredi.

New York County District Attorney's Office Hate Crimes Unit
One Hogan Place
New York, NY 10013
212-335-3100 (nimewo prensipal)
212-335-9500 (TTY)

Dwa Travayè

KI DWA TRAVAYÈ IMIGRAN YO GENYEN?

Salè Minimòm

Tout travayè, kèlkeswa dosye imigrasyon yo, gen dwa pou touche pou travay yo fè epitou patwon yo dwe peye travayè yo yon salè minimòm. Apati mwa Janvye 2017, nan Eta New York, salè minimòm nan se $9.70 pa èdtan, epi li pi plis nan Vil New York. Sepandan yo pral ogmante salè minimòm nan Vil New York pou l rive jiska $15 pa èdtan pou travayè ki nan gwo konpayi disi fen ane 2018 la, epi pou travayè ki nan konpayi ki gen 10 oswa mwens anplwaye disi fen ane 2019 la.

Yon travayè ki touche poubwa ka touche yon salè minimòm ki pi ba selon endistri kote l ap travay la. Travayè livrezon nan restoran, sèvè manje nan restoran ak travayè livrezon rad ki soti nan lesiv se kèk egzanp travayè ki resevwa poubwa ki ka touche yon salè minimòm pi ba. Sepandan, gen lòt egzijans konsènan poubwa travayè sa yo resevwa. Travayè ki resevwa poubwa yo ka frajil pou viktim abi patwon yo selon fason yo jere poubwa yo. Ou ka jwenn lòt konsèy sou dwa travayè pou jwenn poubwa nan Depatman Travay New York nan nimewo (888) 469 - 7365.

Salè pou Èdtan Siplemantè

Nan sèten sikonstans, lè yon travayè travay pandan plis pase 40 èdtan nan yon semèn, patwon li dwe peye li 1 ½ salè pa èdtan regilye travayè a pou chak èdtan siplemantè. (Paregzanp, si yon travayè touche nòmalman $8.00 pa èdtan, lè sa a travayè a ta resevwa $12.00 pou chak èdtan li travay anplis 40 èdtan yo nan yon semèn.) Travayè k ap viv nan kay patwon an gen yon dwa pou salè siplemantè pa èdtan apre 44 èdtan travay nan yon semèn.

- Yon travayè ki kite djòb li gen dwa pou touche tout salè yo pou tout èdtan li te travay yo.
- Travayè yo gen dwa pou touche alè. Anjeneral, sa vle di travayè a touche chak semèn oswa chak de (2) semèn.

Pou jwenn plis enfòmasyon sou lwa konsènan salè minimòm obligatwa ak lwa konsènan travay siplemantè oswa pou mande fòmasyon sou dwa legal sa yo pou yon gwoup oswa pou yon òganizasyon, ou ka rele:	
Depatman Travay Eta New York	(212) 775-3880
Biwo Dwa Travayè Imigran (Bureau of Immigrant Workers' Rights)	(212) 775-3665
Divizyon Travay Biwo Pwokirè Jeneral Eta New York	(212) 416-8700
Sosyete ki bay èd Legal pou Pwojè Lwa Travay (Legal Aid Society Employment Law Project)	(888) 218-6974
Sèvis Legal MFY (MFY Legal Services)	(212) 417-3838 *Jou lendi ak jou madi, ant 2-5 p.m.*

Pou fè yon reklamasyon pou salè ou pa touche oswa pou jwenn plis enfòmasyon sou lwa yo, ou ka kontakte tou:	
Depatman Travay Etazini, Divizyon Salè ak Orè Travay (U.S. Department of Labor, Wage & Hour Division)	26 Federal Plaza, Room 3700 New York, NY 10278 (212) 264-8185 oswa (866) 487-9243
Depatman Travay Eta New York, Divizyon Kondisyon Travay	75 Varick Street, 7th Fl., New York, NY 10013 (212) 775-3880

SALÈ AK AVANTAJ KI ANVIGÈ

Anplwaye antreprenè oswa soutretan k ap travay sou pwojè travo-piblik yo oswa k ap fè travay sou sèten kontra sèvis avèk ajans gouvènman (kite se vil, eta oswa federal) gen dwa pou yo touche salè pa èdtan ak tarif avantaj ki anvigè lalwa fikse. Pwojè travo-piblik yo se pwojè ki gen pou wè ak konstwiksyon, ranplasman, antretyen ak reparasyon pwopriyete ki sèvi piblik la, tankou lekòl leta yo, lari yo ak pak yo. Egzanp kèk metye yo itilize pou travay sou *pwojè travo-piblik yo* se elektrisyen, plonbye ak ouvriye. Egzanp kèk metye yo itilize pou travay sou *pwojè kontra sèvis avèk ajans nan gouvènman an* se netwayè bilding, ajan sekirite ak asitans swen adomisil.

Antreprenè oswa soutretan ki peye pi piti lajan pase salè pa èdtan ak tarif avantaj ki anvigè vyole lalwa. Souvan salè ki anvigè a pi plis pase salè minimòm nan. Si yon anplwaye kwè patwon an pa peye li ase, li ta dwe fè yon plent alekri nan ajans konpetan gouvènman ki endike anba la a. Si yo detèmine patwon an pa peye travayè a ase, travayè a gen dwa legal pou touche nan men patwon an lajan yo dwe li a.

Biwo Kontwolè NYC a fè aplike lwa sou salè ki anvigè a epi lap travay pou li fè travayè kap travay nan pwojè travo-piblik Vil la oswa ki gen contra sèvis avèk ajans gouvènman ke yo pa peye ase jwenn lajan yo te dwe yo a.

PRIM SOU SALÈ ANVIGÈ YO PA REKLAME

Pandan dis dènye ane sa yo, Biwo Kontwolè NYC a te kolekte plizyè milyon dola nan pèman kontribyab salè anvigè ki ensifizan pou plizyè santèn travayè ki poko reklame prim yo a. Moun sa yo gen dwa pa menm konnen ke yo gen dwa pou jwenn prim sa yo, san gade sou estati dosye imigrasyon yo.

Travayè ki kwè ke yo gen dwa pou jwenn lajan sa yo kapab rele nan (212) 669-4443, voye yon imèl bay laborlaw@comptroller.nyc.gov, oswa vizite sitwèb http://comptroller.nyc.gov/prevailing-wage/unclaimed-prevailing-wage/.

Pou jwenn plis enfòmasyon oswa pou fè yon plent konsènan vyolasyon salè ki anvigè, rele:	
Biwo Kontwolè Finansye Vil New York (Office of the New York City Comptroller)	Office of the New York City Comptroller Bureau of Labor Law One Centre Street, Room 1122 New York, New York 10007 (212) 669-4443
Biwo Travo-Piblik Depatman Travay Eta New York (New York State Department of Labor Bureau of Public Works)	New York State Department of Labor Bureau of Public Works Adam Clayton Powell Jr. SOB 163 West 125th Street, Room 1307 New York, New York 10027 (212) 932-2419
Depatman Travay Etazini, Divizyon Salè ak Orè Travay (U.S. Department of Labor, Wage & Hour Division)	United States Department of Labor Wage & Hour Division 26 Federal Plaza, Room 3700 New York, New York 10278 (212) 264-8185

KI OBLIGASYON YON PATWON GENYEN?

- Patwon yo gen obligasyon dapre lalwa pou konsève dosye kantite èdtan anplwaye yo te travay, kantite lajan yo te peye anplwaye yo, ak nenpòt dediksyon yo te fè nan chèk peman anplwaye yo.
- Patwon yo ka pran lajan nan chèk peman yon anplwaye pou taks federal ak taks leta, kotizasyon sendika, avantaj sante ak pansyon, ak peman sipò timoun.
- Patwon yo pa ka pran lajan pou peye pou bagay anplwaye a kraze, pou move rannman nan travay la, kòm pinisyon poutèt anplwaye a rive anreta nan travay la, oswa pou frè pou achte oswa pou lave inifòm.
- Patwon yo pa ka pran lajan pou frè sèvis transpò si vwayaj la se pou avantaj patwon an.
- Patwon yo dwe bay anplwaye yo yon etadkont salè avèk chak peman.
- Etadkont lan dwe gen ladann nenpòt dediksyon oswa alokasyon patwon an pran, kantite èdtan anplwaye a travay, salè patwon an peye, salè brit (anvan dediksyon), ak salè nè (apre dediksyon).
- Patwon yo pa ka ni mande ni aksepte nenpòt pati nan poubwa yon travayè.

KIJAN YON TRAVAYÈ KAPAB PWOTEJE TÈT LI KONT PRATIK ILEGAL YON PATWON?

Travayè yo ta dwe kenbe bon dosye enfòmasyon pou kontakte patwon yo, souch peman oswa resi, kantite èdtan yo te travay, ak kantite lajan yo touche. Si ou gen dosye sa yo, sa ap ede ou kòm prèv si gen yon ankèt oswa yon plent yo fè.

Travayè yo ta dwe pale avèk kamarad travay yo, epitou yo ta dwe ankouraje kamarad travay yo pou kenbe dosye ak pwoteje dwa yo. Tank travayè yo pi byen konnen dwa yo, se tank ap gen plis patwon kap respekte lalwa.

KIJAN YON TRAVAYÈ PWOTEJE KONT DISKRIMINASYON?

Travayè yo gen dwa pou yo pa viktim diskriminasyon nan djòb la oswa lè y ap chèche yon djòb. Lalwa entèdi patwon yo pou yo pratike diskriminasyon ki baze sou ras, koulè, sèks (ki gen gwosès ladann), laj, andikap, orijin nasyonal moun (ki gen ladann kote moun fèt, zansèt, kilti oswa lang), sitiyasyon sitwayènte, relijyon, preferans seksyèl, ak lòt kategori. Travayè ki viktim pratik diskriminasyon gen dwa pou fè yon plent kont patwon yo. Patwon an pa gen dwa pou fè vanjans oswa pou fè aksyon negatif kont yon travayè poutèt travayè a pote plent.

- Patwon yo gen obligasyon pou asire anplwaye yo gen bon jan papye travay nan kèk jou apre yo kòmanse travay, epitou patwon yo gen pèmisyon pou mande sèlman sèten papye imigrasyon. Patwon yo pa ka verifye papye yon anplwaye oswa papye yon moun ki aplike pou travay akòz orijin nasyonal yo, oswa paske moun nan sanble oswa sonnen tankou "etranje."
- Patwon yo dwe bay aranjman rezonab pou kwayans relijye anplwaye yo oswa fiti anplwaye yo (pa egzanp, aksepte pou anplwaye yo pa travay nan yon jou ferye) sof si sa ta lakòz yon sityasyon difisil pou patwon an.
- Patwon yo pa ka mande moun ki aplike pou yon djòb si yo gen yon andikap, men patwon yo ka mande si moun nan kapab fè travay prensipal djòb la. Patwon yo gen obligasyon tou pou bay aranjman rezonab pou travayè ki andikape yo, sof si sa ta yon fado difisil pou biznis lan.

Si yon travayè panse li te viktim diskriminasyon nan djòb la oswa lè l ap chèche yon djòb, li ka fè yon plent nan youn nan biwo ki endike anba la yo:	
Komisyon Etazini pou Opòtinite Travay Egalego Pou Tout Moun [Equal Employment Opportunity Commission (EEOC)]	33 Whitehall Street New York, NY 10004 (800) 669-4000
Divizyon Eta New York pou Dwa Moun (New York State Division of Human Rights) – Biwo Santral	One Fordham Plaza, 4th Floor Bronx, NY 10458 (718) 741-8400
Komisyon Vil New York pou Dwa Moun	100 Gold Street, Suite 4600 New York, NY 10038 (212) 306-7450 oswa (212) 306-5070

Pou jwenn plis enfòmasyon sou fason pou rezoud diskriminasyon kont imigran nan espas travay, ou ka kontakte tou Kowalisyon Imigrasyon New York (New York Immigration Coalition) nan nimewo (212) 627-2227.

SEKIRITE NAN TRAVAY

Travayè yo gen dwa pou yo gen yon espas travay san danje pou sante ak sekirite yo. Yo gen dwa pou jwenn nenpòt enfòmasyon patwon yo genyen sou posiblite pou yo ekspoze nan danje tankou sibstans chimik toksik oswa bwi nan espas travay la. Travayè yo gen yon dwa tou pou wè nenpòt dosye medikal patwon yo genyen ki konsène yo. Yon travayè kapab fè plent bay patwon li sou kondisyon travay danjere.

Travayè yo gen yon dwa pou fè plent bay Administrasyon Etazini Sekirite ak Sante nan Travay [Occupational Safety and Health Administration (OSHA)] epitou pou mande enspeksyon espas travay la. Yo gen dwa pou reponn kesyon yon enspektè OSHA epi pou yo montre danje, tankou pou yo dekri aksidan oswa maladi epitou pou yo eksplike si patwon an te retire nenpòt danje pou yon ti tan sèlman pou enspeksyon an. Travayè yo kapab fè plent bay OSHA san yo pa endike non yo si yon travayè vle fè sa, OSHA p ap bay patwon an non anplwaye a.

Apre enspeksyon an, travayè yo gen dwa pou resevwa rezilta yo, epi pou rankontre anprive avèk enspektè a epi pou diskite sou rezilta yo.

Travayè ki panse yo viktim diskriminasyon poutèt yo fè plent konsènan sante ak sekirite nan travay ka fè yon plent nan 30 jou apre aksyon negatif la, depi yo kontakte:	
Biwo Rejyonal OSHA Depatman Travay Etazini	201 Varick Street, Room 670 New York, NY 10014 (212) 337-2378 oswa (800) 321-6742 (liy dirèk pou ijans)
Biwo OHSA nan Vil New York	201 Varick Street, Room 908 New York, NY 10014 (212) 620-3200
Komisyon Vil New York pou Dwa Moun	100 Gold Street, Suite 4600 New York, NY 10038 (212) 306-7450 oswa (212) 306-5070
Komite New York pou Sante ak Sekirite nan Travay [New York Committee for Occupational Safety and Health (NYCOSH)]	(212) 227-6440 www.nycosh.org

Lòt enfòmasyon sou sante ak sekirite nan travay disponib nan biwo Komite New York pou Sekirite ak Sante nan Travay [New York Committee for Occupational Safety and Health (NYCOSH)] nan nimewo (212) 227-6440 ak sou sitwèb www.nycosh.org.

KONPANSASYON TRAVAYÈ

Travayè ki malad oswa ki pran chòk akòz djòb yo gen dwa pou resevwa konpansasyon. Nan New York, travayè imigran ki gen papye imigrasyon ak sa ki pa genyen ka kalifye. Pifò anplwaye atanplen ak anplwaye atan-pasyèl kalifye, menmsi yo te touche lajan kach, menmsi yo te touche "anba tab", oswa menmsi yo trete yo kòm yon antreprenè endepandan.

Avantaj Konpansasyon Travayè yo ka gen ladann: (1) konpansasyon pou swen ak tretman medikal pou chòk ak maladi yo pran nan travay; (2) avantaj lajan kach si chòk la oswa maladi a anpeche yon travayè travay; epi (3) avantaj pou lanmò pou madanm/mari ki vivan oswa timoun depandan yon travayè ki te mouri nan djòb la.

Travayè yo ta dwe fè patwon yo konnen chòk yo pran nan travay la imedyatman fas - a - fas oswa alekri. Fòm enpòtan ki nan reklamasyon konpansasyon yon travayè se C - 3 ak C - 4. C - 3 se fòm aplikasyon travayè a dwe ranpli. Se doktè travayè a ki dwe ranpli fòm C - 4 la.

Ou kapab jwenn fòm sa yo nan biwo Komisyon Konpansasyon Travayè Eta New York epitou yo disponib sou sitwèb Komisyon an nan http://www.wcb.ny.gov/content/main/Forms.jsp.

Ou ka soumèt fòm C-3 ak C-4 nan yon reklamasyon konpansasyon travayè bay Komisyon Konpansasyon Travayè (Workers' Compensation Board) nan:	
Brooklyn	111 Livingston Street, 22nd Floor, Brooklyn, NY 11201
Bronx/Manhattan	215 W. 125th Street, New York, NY 10027
Queens	168-46 91st Avenue, 3rd Floor, Jamaica, NY 11432
Staten Island	60 Bay Street, Staten Island, NY 10301

Pou jwenn plis enfòmasyon sou Konpansasyon Travayè, kontakte Komisyon Konpansasyon Travayè nan nimewo (877) 632-4996.

LWA SOU KONJE FAMILYAL POU REZON MEDIKAL [FAMILY AND MEDICAL LEAVE ACT (FMLA)]

FMLA aplike pou patwon ki gen omwen 50 anplwaye sou yon distans 75 mil. Yon travayè ki te travay pou yon patwon konsa pandan omwen yon ane epi ki te travay pandan omwen 1,250 èdtan pou menm patwon an pandan peryòd sa a kapab kalifye pou apeprè 12 semèn konje san peye chak ane (li ka pran konje a tanzantan) pou akouchman yon timoun, adopsyon yon timoun, pou pran swen yon timoun oswa yon manm fanmi ki gen yon eta sante grav, oswa pou pran swen eta sante pa li. Yon eta sante grav kapab se nenpòt maladi, chòk, twoub oswa eta sante fizik oswa eta sante mantal ki bezwen pou moun nan entène nan lopital oswa pou resevwa swen sante yon pwofesyonèl swen sante san pran souf.

Anplwaye yo ta dwe bay yon preyavi sou omwen 30 jou epitou yo dwe bay yon sètifika medikal si patwon mande li.

Li ilegal pou yon patwon fè yon aksyon negatif kont yon anplwaye poutèt anplwaye a pran oswa mande konje oswa li illegal pou patwon an vyole dwa yon anplwaye nan nenpòt fason anba FMLA.

Pou fè yon plent konsènan vyolasyon FMLA, kontakte: U.S. Department of Labor, Wage & Hour Division, 26 Federal Plaza, Room 3700, New York, NY 10278, (212) 264-8185 oswa (866) 487-9243.

ASIRANS CHOMAJ

Asirans Chomaj se yon revni pou yon ti tan pou travayè kalifye ki te pèdi djòb yo san se pa fòt yo epi ki pare, ki vle epi ki kapab travay.

Yon moun ta dwe aplike pou asirans chomaj imedyatman apre li vin p ap travay pou li pa pèdi avantaj yo. Moun ki aplike pou asirans chomaj ta dwe asire yo gen tout dokiman ki obligatwa pou aplikasyon an yon fason pou aplikasyon an pa pran reta. W ap bezwen enfòmasyon ki make anba la yo:

- Nimewo Sekirite Sosyal Ou,

- Adrès postal ou ak kòd postal ou,
- Yon nimewo telefòn kote yo kapab kontakte ou pandan lè biwo louvri,
- Prenon ak non fanmi, adrès, kòd postal ak nimewo telefòn tout patwon ou te travay pou yo nan dènye 18 mwa yo,
- Salè total ou anvan dediksyon pou tout patwon ou te travay pou yo pou dènye 18 mwa yo (souch chèk peman, W-2, elatriye),
- Kat anrejistreman etranje ou (si ou gen youn),
- Pou moun ki te manm nan yon sèvis fòs lame pa twò lontan, y ap bezwen yon kopi dènye fòm separasyon DD214 yo,
- Si ou te travay pou gouvènman federal la, kopi fòm SF8 ak SF50, epi
- Lisans chofè Eta New York ou oswa nimewo kat ID Veyikil-a-Motè ou (si ou gen youn).

Pou fè yon reklamasyon pou asirans chomaj, rele nimewo (888) 209-8124. Gen èd nan anpil lang ki disponib nan nimewo telefòn sa a. Ou ka aplike tou sou entènèt sou sitwèb http://www.labor.ny.gov/unemploymentassistance.shtm.

KI KOTE TRAVAYÈ YO KAPAB ALE POU YO JWENN ÈD POU JWENN YON DJÒB OSWA POU JWENN FÒMASYON POU DJÒB?

Sant NYC Workforce1 Career yo ede moun jwenn yon djòb epi prepare yo pou yon djòb. Sant yo bay enfòmasyon sou nouvo djòb yo epi yo bay moun referans pou klas fòmasyon edikasyonèl ak klas fòmasyon ladrès pou metye.

Se Depatman Sèvis pou Ti Biznis Vil New York (New York City Department of Small Business Services), Depatman Travay Eta New York (New York State Department of Labor) ak City University of New York ki alatèt sant yo. Ou ka kontakte Sant yo depi ou rele 311 oswa depi ou ale nan youn nan biwo sa yo:

Sant NYC Workforce1 Career	
Bronx	400 E. Fordham Rd., Bronx, NY 10458
Brooklyn	9 Bond Street, 5th Floor, Brooklyn, NY 11201
Pati Nò Manhattan	215 W. 125th Street, 6th Floor, New York, NY 10027
Queens	168-25 Jamaica Ave., 2nd Floor, Jamaica, NY 11432
Staten Island	120 Stuyvesant Pl., 3rd Floor, Staten Island, NY 10301

KISA YON SANT TRAVAYÈ KI TRAVAY YON JOU YE?

Sant travayè ki travay yon jou se espas yo devlope pou sipòte ak pwoteje ouvriye lajounen ki ta chèche djòb pandan y ap tann nan lari.

Olye yon ouvriye lajounen kanpe nan yon espas pakin pou tann travay la, li kapab ale nan yon sant travay, kote yo bay referans pou djòb nan yon fason ki pi òganize, epi patwon yo dwe respekte règ

ki anpeche yo pran avantaj sou travayè yo. Sa ede evite abi sou dwa sou travay ak abi sou dwa sivil, epi pou amelyore kondisyon travay la, epitou pou evite salè patwon an pa peye.

Anjeneral, sant travay sa yo kontwole ak ranfòse salè minimòm nan, travay siplemantè, sante ak sekirite, ak lòt lwa travay. Kèk ladan yo bay klas Anglè Tankou yon Dezyèm lang [English as a Second Language (ESL)] ak fòmasyon pou jwenn djòb tou.

Sant travayè pou jou fèt travay sa yo lokalize yo nan Vil New York:

El Centro Del Inmigrante, 350 Port Richmond Ave ak 1546 Castleton Avenue, Staten Island.
Telefòn: (347) 825-2086. Imèl: info@elcentronyc.org.

Bay Parkway Community Job Center, 8973 Bay Parkway, Brooklyn.
Telefòn: (718) 600-0425. Imèl: info@workersjustice.org.

New Immigrant Community Empowerment (NICE), 71-21 Roosevelt Avenue, Jackson Heights.
Telefòn: (718) 205-8796. Imèl: info@nynice.org.

KISA TRAFIK MOUN YE?

Chak ane, yo mennen anpil milye fanm, gason ak timoun nan New York oswa atravè New York pou travay fòse tankou pwostitisyon, agrikilti, travay nan kay, travay konstwiksyon ak atelye eksplwatasyon. New York gen lwa solid ki pwoteje ak ede moun ki viktim nan trafik sa yo.

Rapòte krim trafik oswa jwenn èd depi ou rele:	
Liy pou Pote Plent ba Gwoup Travay sou Trafik Moun ak Eksplwatasyon Travayè	(888) 428-7581 *Lendi – vandredi: 9am-5pm*
Sèvis Edikasyon ak Gid pou Tifi [Girls Educational and Mentoring Services ("GEMS")]	(212) 926-8089
Biwo Pwokirè Distri Konte New York (Manhattan), Inite Kont Krim Sèks	(212) 335-9373
Biwo Pwokirè Konte Kings (Brooklyn), Inite Kont Trafik Sèks	(718) 250-2770
Biwo Pwokirè Distri Konte Bronx, Biwo pou Krim Abi sou Timoun/Krim Sèks	(718) 590-2195
Biwo Pwokirè Distri Konte Queens, Biwo Espesyal pou Viktim	(718) 286-6505
Biwo Pwokirè Distri Konte Richmond, Biwo Espesyal pou Viktim	(718) 876-6300

Deklarasyon Taks sou Revni

POU KISA YON MOUN TA DWE RANPLI YON FÒM DEKLARASYON TAKS?

- Pifò moun k ap viv nan Etazini gen obligasyon pou deklare taks sou revni yo, epi yo dwe fè sa nan dat 15 avril.
- Deklarasyon taks se yon bagay ki enpòtan pou montre si ou kalifye pou anpil avantaj imigrasyon.
- Fanmi ki pa touche ase revni oswa ki touche revni modere epi ki deklare taks sou revni yo kapab resevwa kredi taks oswa yon ranbousman lajan taks.

KIMOUN KI GEN OBLIGASYON POU RANPLI FÒM DEKLARASYON TAKS SOU REVNI?

Prèske tout travayè gen obligasyon pou ranpli fòm deklarasyon taks sou revni yo. Moun ki touche anba yon sèten revni pa gen obligasyon pou deklare taks sou revni yo. Men, menmsi yon moun pa gen obligasyon pou deklare taks sou revni li, li toujou gen pèmisyon pou ranpli yon fòm deklarasyon. Ou ka vle ranpli yon fòm taks deklarasyon sou revni menmsi li pa obligatwa 1) pou detèmine yon lis deklarasyon taks sou revni ou fè pou jwenn avantaj imigrasyon oswa lòt avantaj, ak 2) pou resevwa posib kredi taks oswa avantaj pidevan.

KISA YON NIMEWO IDANTIFIKASYON KONTRIBIYAB ENDIVIDYÈL [INDIVIDUAL TAXPAYER IDENTIFICATION NUMBER (ITIN)] YE?

Yon ITIN se yon nimewo Internal Revenue Service (IRS) bay pou fasilite yon moun deklare taks sou revni li epi pou peye taks. Moun ki pa kalifye pou yon Nimewo Sekirite Sosyal [Social Security Number (SSN)] kapab itilize li. Paske ITIN disponib pou diferan kalite moun ki pa gen nimewo Sekirite Sosyal, tankou moun ki gen dosye imigrasyon ilegal, li pa devwale ki kalite dosye imigrasyon yon moun genyen.

ITIN pa bay otorizasyon pou travay, kalifikasyon pou avantaj Sekirite Sosyal, oswa kalifikasyon pou Kredi Taks sou Revni Pwofesyonèl. Ou pa ta dwe janm itilize li pou travay.

Pou aplike pou yon ITIN:	
Telechaje yon fòm aplikasyon	www.irs.gov/pub/irs-pdf/fw7.pdf (Anglè) www.irs.gov/pub/irs-pdf/fw7sp.pdf (Panyòl)
Rele nimewo	(800) TAX FORM (829-3676)

Yon moun kapab voye aplikasyon yo pou ou pa lapòs nan:
Internal Revenue Service Austin Service Center
ITIN Operation
P.O. Box 149342
Austin, TX 78714-9342

Oswa aplike anpèsòn avèk yon Ajan Akseptasyon oswa nan yon Sant Èd Kontribiyab.

KISA KREDI TAKS SOU REVNI PWOFESYONÈL [EARNED INCOME TAX CREDIT (EITC)] YE?

Fanmi k ap travay ki touche anba yon sèten nivo revni kapab resevwa Kredi Taks sou Revni Pwofesyonèl, ki se yon peman lajan ba fanmi an. EITC bay ranbousman lajan taks federal, lajan taks leta ak lajan taks vil la pou fanmi ak moun ki kalifye pou ede yo fè depans debaz yo. Nan ane 2017, fanmi k ap travay epi ki touche mwens pase $48,340 ($53,930 si yo marye epi si yo ranpli deklarasyon taks sou revni ansanm) chak ane kapab kalifye pou apeprè $6,318.

Kantite lajan ranbousman an depannde revni fanmi an ak eta sivil ak sitiyasyon paran moun yo.

Pou reklame EITC, kontribiyab ki kalifye yo dwe gen revni yo touche epi yo dwe ranpli yon fòm deklarasyon taks sou revni.

Pou jwenn plis enfòmasyon sou EITC ak fason ou kapab reklame li, rele 311 oswa ale sou sitwèb www.nyc.gov/eitc.

Lojman

KISA MWEN KAPAB FÈ SI MWEN GEN PWOBLÈM AVÈK KONDISYON APATMAN MWEN?

Ou gen dwa pou egzije mèt kay ou pou li fè sèten reparasyon nan apatman ou epitou pou li asire ou gen chofaj ak dlo cho. Mèt kay ou gen obligasyon dapre lalwa pou kenbe apatman yo nan yon kondisyon ki fasil pou abite ladan yo epi pou ba ou chofaj ak dlo cho.

Pou fè yon plent konsènan chofaj oswa dlo chof ki pa ase oswa konsènan reparasyon nan apatman ou ki pa t fèt, kontakte Depatman Konsèvasyon ak Devlopman Lojman Vil New York (NYC Department of Housing Preservation and Development) depi ou rele 311.

KISA POU MWEN FÈ SI MÈT KAY MWEN MENASE POU RAPÒTE DOSYE IMIGRASYON MWEN?

Li ilegal pou yon mèt kay asele lokatè yo epi pou menase pou trete yon moun yon fason diferan akòz dosye imigrasyon li.

Pou pote plent konsènan asèlman mèt kay, kontakte Divizyon Lojman ak Renouvèlman Kominote Eta New York (New York State Division of Housing and Community Renewal) nan nimewo (718) 739-6400 si w ap viv nan yon apatman pri lwaye kontwole.

Si w ap viv nan yon apatman ki gen pri lwaye ki pa kontwole, kontakte Komisyon Dwa Moun Vil New York (New York City Human Rights Commission) nan nimewo (718) 722-3131.

KIMOUN MWEN KAPAB RELE SI MWEN SE YON SANZABRI?

Nenpòt moun, kèlkeswa dosye imigrasyon li, kalifye pou abri pou ijans.

Pou jwenn èd si ou se yon sanzabri, kontakte Depatman Sèvis pou Sanzabri Vil New York (NYC Department of Homeless Services) nan nimewo (800) 994-6494.

Pou jwenn plis enfòmasyon sou lojman, tanpri ale nan seksyon Avantaj Piblik (paj 15).

Sitwayènte

KIMOUN KI KALIFYE POU APLIKE POU VIN SITWAYEN ETAZINI?

Yon moun kalifye pou aplike pou sitwayènte Etazini si li:

- Se yon rezidan pèmanan legal epitou si li gen mwen laj 18 tan.
- T ap viv nan Etazini kòm yon rezidan pèmanan legal pandan mwen 5 ane, oswa si li te marye epi si li t ap viv avèk sitwayen Etazini pandan 3 zan.
- Kapab montre li gen "bon pèsonalite moral."
- Kapab li, pale ak ekri Lang Anglè epitou si li konprann sistèm gouvènman an ak istwa Etazini.

Sèten moun aje oswa moun andikape ka jwenn egzanpsyon nan egzijans pou Lang Anglè a. Yon moun ka jwenn egzanpsyon nan egzijans Lang Anglè a si li:

- Gen laj 50 tan epi si li t ap viv nan Etazini pandan 20 tan, oswa
- Gen laj 55 tan epi si li t ap viv nan Etazini pandan 15 zan

Nan ka sa yo, moun nan dwe toujou gen konesans sou istwa ak gouvènman Etazini, men li ka fè sa nan lang natifnatal li. Egzamen yo bay nan lang natifnatal yon moun fèt aloral. Yo pa teste konpetans pou li ak ekri.

Moun ki gen sèten andikap ka jwenn egzanpsyon pou pa pran tès Lang Anglè ak istwa ak sistèm gouvènman Etazini.

Anvan ou aplike pou sitwayènte a, li enpòtan pou pale avèk yon avoka konpetan oswa avèk yon konsiltan pou asire ou kalifye ak pare pou aplike pou sitwayènte a. Sepandan, ou dwe pran anpil prekosyon lè w ap chwazi yon avoka konpetan oswa yon konsiltan. Si ou resevwa konsèy ki pa bon oswa ki pa egzat sou imigrasyon ou gen risk epi sa kapab lakòz ou pèdi tan ak lajan, epi, nan kèk ka, sa kapab lakòz ou anba depòtasyon.

Pou jwenn èd legal konsènan kesyon sou sitwayènte ak imigrasyon, kontakte òganizasyon ki endike anba la yo:	
Liy Dirèk Imigrasyon New York	(212) 419-3737 oswa (800) 566-7636
Panèl Referans nan Asosyasyon Bawo (Bar Association Referral Panel):	(212) 626-7373 (Pou jwenn yon avoka prive)
Kowalisyon Nò Manhattan pou Dwa Imigran [Northern Manhattan Coalition for Immigrants Rights (NMCIR)]	(212) 781 - 0355 x305 (pou jwenn èd gratis pou aplikasyon pou sitwayènte)

CUNY Citizenship Now! Sant yo:	**Immigration Center at City College** North Academic Center, Room 1-206 160 Convent Avenue New York, NY 10031 (212) 650-6620 **Immigration Center at Hostos Community College** 427 Walton Avenue, T-501 Bronx, NY 10451 (718) 518-4395 **Medgar Evers College Immigration Center** 1150 Carroll St., Rm. 226 Brooklyn, NY 11225 (718) 270-6292 **Flushing Immigration Center** 39-07 Prince Street, Suite 2B Flushing, NY 11354 (718) 640-9223 **CUNY Immigration Center at York College** 94-20 Guy R. Brewer Blvd. Welcome Center Atrium Jamaica, NY 11451 (718) 262-2983
Gwoup Asistans Jiridik New York/Inite pou Pwoteksyon Imigran [New York Legal Assistance Group (NYLAG) – Immigrant Protection Unit]	(212) 613-5000

KIJAN YON MOUN APLIKE POU SITWAYÈNTE ETAZINI?

- **Aplikasyon** – Si yon moun detèmine li kalifye pou aplike pou sitwayènte epi detèmine si pa gen risk nan aplikasyon an (li rekòmande pou gen konsèy jiridik pou w konnen si gen risk pou aplike), li dwe soumèt yon aplikasyon (Fòm N-400) ak frè aplikasyon an nan Sèvis Sitwayènte ak Imigrasyon Etazini [U.S. Citizenship and Immigration Services (USCIS)].
  Frè total aplikasyon an pou pifò moun apati ane 2017 se $725, ($640 kòm frè pou ranpli dosye + $85 kòm frè biyometrik). USCIS ap bay yon randevou pou fè anprent dijital moun ki aplike a epi mennen ankèt sou dosye kriminèl yon moun ki aplike pou konnen si gen risk sekirite.
- **Eksepsyon** – Poutan, moun nou pral site la yo, pa gen pou peye tout $725 a:
  - Aplikan ki gen 75 ane ak sa ki pi aje pap peye frè $85 pou biyometrik la.
  - Aplikan militè kap aplike selon Atik 328 ak 329 Lwa sou Imigrasyon ak Nasyonalite a [Immigration and Nationality Act (INA)] pa peye frè aplikasyon ni frè biyometrik.

- **Moun ki gen Egzansyon pou Frè yo** – Aplikan ki pa kapab peye frè $725 kapab aplike pou yo jwenn yon egzansyon pou yo pa peye frè lè yap ranpli fòmilè I-912 la, ki rele "Demann pou Egzansyon pou Frè" (Request for Fee Waiver). Pou kapab kalifye pou jwenn yon egzansyon konplè, aplikan yo dwe ranpli youn nan kondisyon sa yo:
    - Aplikan an ap resevwa yon sibvansyon ki baze sou resous.
    - Reveni familyal aplikan an rive oswa pi piti ke 150% pousan nivo povrete federal la nan moman aplikasyon an te fèt la.
    - Aplikan an ab sibi kèk difikilte finansyè ki anpeche li peye frè dosye aplikasyon an, menm jan ak frè pou ijans enprevi oswa fakti medikal.
    - Moun ki gen revni ki ant 150% ak 200% pousan nivo revni federal la kapab elijib pou jwenn yon egzansyon pasyèl.
- **Entèvyou** – Apre moun ki aplike a soumèt aplikasyon an, USCIS ap pran yon randevou avèk li. Pandan entèvyou a, moun ki aplike a dwe montre li maton nan Lang Anglè epitou li dwe montre li gen konesans nan istwa ak gouvènman Etazini depi li reponn kèk kesyon epitou depi li fè sèten egzèsis.
- **Deklarasyon sou Sèman ak prestasyon sèman** – Si yo apwouve aplikasyon an, moun ki aplike a dwe fè yon Sèman Fidelite, pou abandone fidelite a peyi etranje li ak tit yo epitou pou li sèmante pou sipòte ak defann Konstitisyon ak lwa Etazini.

USCIS ka anile egzijans pou deklarasyon sou sèman an pou moun ki aplike ki gen yon andikap grav ki anpeche li konprann siyifikasyon deklarasyon sou sèman an ak siyifikasyon li.

Pou plis enfòmasyon sou USCIS	
Kontakte: Sitwèb USCIS/Sèvis Entènèt (Kesyon sou entèvyou pou natiralizasyon, nouvèl, ak fòm USCIS)	www.uscis.gov
Sèvis Nasyonal Kliyantèl USCIS Enfòmasyon sou avantaj ak sèvis imigrasyon, sitiyasyon aplikasyon, anprent dijital, adrès lokal USCIS ak doktè USCIS apwouve pou fè egzamen medikal	(800) 375-5283
Pou jwenn nenpòt fòm USCIS pa lapòs	(800) 870-3676
Pou enskri pou sèvis selektif yo, kontakte: Sèvis Selektif (Sèvis Selektif se yon egzijans pou Natiralizasyon)	(888) 655-1825 www.sss.gov

KI DWA AK RESPONSABLITE YON MOUN KI FÈK VIN SITWAYEN AMERIKEN?

- Vote nan eleksyon: sitwayen yo gen dwa pou vote pou ofisyèl ki pase nan eleksyon ki fòme lwa ak politik gouvènman Etazini.
- Vwayaje san restriksyon: sitwayen yo ka kite Etazini epi yo ka viv nan yon lòt peyi pandan tout tan yo vle. Rezidan pèmanan legal k ap viv deyò Etazini pandan peryòd tan ki long ka riske pèdi sitiyasyon legal yo.
- Petisyon pou plis manm fanmi: sitwayen yo kapab fè petisyon pou plis manm fanmi pou yo viv nan Etazini epi pou bay yo sipò pou yo vin rezidan pèmanan legal. Sitwayen yo kapab mennen madanm/mari yo, timoun minè yo ki pa marye, ak paran yo nan Etazini san yo pa tann lontan.

- Evite depòtasyon: yo pa kapab anpeche sitwayen yo antre nan Etazini epitou yo pa kapab depòte sitwayen yo nan Etazini. Sitwayen yo ka pèdi sitwayènte yo sèlman anba sikonstans ki limite anpil.
- Sèvi nan yon jiri: sitwayen yo gen responsablite pou sèvi kòm jire nan tribinal lè yo mande yo sa.
- Gen fonksyon piblik: Anjeneral, li obligatwa pou yon moun gen sitwayènte Etazini pou li gen fonksyon nan vil, fonksyon nan eta, oswa fonksyon federal nan eleksyon, epitou pou li jwenn djòb nan gouvènman federal ak gouvènman eta.

KI RISK KI GENYEN POU APLIKE POU SITWAYÈNTE ETAZINI?

Imigran ki gen dosye kriminèl ta dwe kontakte yon avoka anvan yo aplike pou yo vin sitwayen Etazini. Moun ki gen sèten kalite dosye kriminèl kapab tonbe anba depòtasyon epitou yo ta ka atire atansyon USCIS lè yo aplike pou sitwayènte a.

KISA POU MWEN FÈ SI MWEN GEN YON KONDANASYON NAN DOSYE MWEN?

Yon moun ki aplike pou sitwayènte ka gen risk pou yo depòte li si li gen yon kondanasyon pou youn nan krim ki endike anba la yo:

- Krim ki gen pou wè ak moun ki pa gen moralite (CIMT). Kategori vyolasyon sa yo souvan difisil pou defini. Kèk egzanp ladan yo, men pa sèlman sa, se krim ki egzije yon entansyon pou vòlè oswa pou twonpe moun (sètadi, vòl, ti vòl, oswa vòl avèk zam alamen), sèten zak atak, ak pifò zak seksyèl.
- Zam-pou-tire oswa zak avèk dispozitif ki fè anpil destwiksyon (tankou lè w posede yon zam nan lide pou fè zak kriminèl kote zam lan se yon revòlvè).
- Vyolasyon ki gen pou wè ak dwòg, sof yon vyolasyon pou posesyon 30 gram mariwana oswa mwens.
- Krim nan kay ak krim kont timoun, tankou vyolans nan kay, asèlman, abi sou timoun, neglijans sou timoun, oswa abandon ak sèten vyolasyon lòd pwoteksyon (nan tribinal sivil oswa kriminèl) pou kondanasyon, oswa vyolasyon lòd pwoteksyon nan dat 1ye oktòb 1996 oswa apre dat sa a.
- Krim ki grav tankou trafik dwòg (ki ka gen ladan anpil vyolasyon posesyon dwòg), sèten krim vyolan ak vòl oswa zak vòl avèk zam alamen ki gen yon santans 1 ane anprizònman lajistis enpoze oswa sispann, sèten zak fwod avèk dokiman, sèten krim fwod, desepsyon oswa evazyon fiskal kote moun ki viktim nan pèdi plis pase $10,000, sèten vyolasyon ki gen pou wè ak biznis pwostitisyon, sèten vyolasyon "kontrebann etranje" ak ansasinay, kadejak, oswa abi seksyèl sou yon timoun minè.Sèten lòt vyolasyon, tankou vyolasyon ki gen pou wè ak sekirite nasyonal ak imigrasyon.

Pou jwenn plis enfòmasyon sou konsekans dosye kriminèl nan afè imigrasyon pou sila yo ki gen dosye kriminèl yo, kontakte:	
Pwojè Defans Imigran (Immigrant Defense Project)	(212) 725-6422 oswa ale sou sitwèb yo nan: http://www.immdefense.org/ *(Immigrant Defense Project bay fòmasyon tou sou afè kriminèl/ imigrasyon ak lòt afè ki gen pou wè ak lòt ranfòsman imigrasyon. Ou ka kontakte yo pou mande fòmasyon an pou yon òganizasyon oswa yon gwoup.)*
CUNY Citizenship Now!	(646) 344-7245

Rezidan Pèmanan Legal

KIJAN YON MOUN KAPAB JWENN REZIDANS PÈMANAN LEGAL?

Fason sa yo se kèk fason ki komen pou jwenn rezidans pèmanan legal ki rele "grinkat" tou.

- Yon moun ka jwenn sipò sèten manm fanmi pwòch ki se sitwayen Etazini oswa rezidan pèmanan legal.
- Yon patwon ka fè petisyon pou yon moun pou yon viza sou baz travay.
- Yon moun ka aplike pou yon viza nan Lotri Viza Divèsite (Diversity Visa Lottery) ke pouvi ke moun sa a se sitwayen sèten youn nan peyi Depatman-Deta Etazini otorize patisipe nan lotir viza a.

Imigran yo kapab jwenn sityasyon legal tou dapre rezon imanitè tankou si yo viktim nan yon krim oswa nan vyolans nan kay nan Etazini oswa si yo nan yon peyi ki danjere oswa kote yon moun anba pèsekisyon.

Sèten moun ki se viktim nan krim, ki soufri abi nan krim yo, epi ki vle ede ofisyèl gouvènman an nan mennen ankèt sou krim nan ka kalifye pou yon viza U. Sèten moun ki anba pèsekisyon nan peyi natifnatal yo ka kalifye pou azil politik.

Yon moun ki pa gen dokiman imigrasyon epi k ap viv nan Etazini gen mwens chans pou li kapab jwenn yon sitiyasyon legal. Imigran ki pa gen papye imigrasyon yo tad we pran anpil prekosyon avèk moun ki pwomèt yo pou ede yo jwenn rezidans legal epi ki fè yo peye lajan pou aplikasyon imigrasyon yo.

Pou jwenn plis enfòmasyon sou rezidans pèmanan legal, rele Liy Dirèk Biwo New York pou Nouvo Ameriken yo (New York Office of New Americans Hotline) nan (212) 419-3737 oswa (800) 566-7636.

Si ou aplike deja pou rezidans pèmanan legal epi si ou jwenn yon reta nan aplikasyon ou, ou ka rele biwo Reprezantan Etazini ou, Senatè Etazini oswa Biwo Afè Imigran Majistra Vil New York (New York City Mayor's Office of Immigrant Affairs) pou jwenn èd pou tcheke sitiyasyon aplikasyon ou. Ou ka jwenn enfòmasyon pou kontakte biwo sa yo depi ou rele 311.

Aksyon Pouvwa Egzekitif la sou Imigrasyon

AKSYON DIFERE POU TIMOUN KI RIVE NAN PEYI A [DEFERRED ACTION FOR CHILDHOOD ARRIVALS (DACA)]

Nan mwa Jen 2012, Prezidan Obama te anonse yon pwogram ki rele Aksyon Difere pou Timoun ki Rive nan Peyi a [Deferred Action for Childhood Arrivals (DACA)], ki pral pèmèt sèten moun ki te vini nan peyi Etazini lè yo te timoun rete nan peyi Etazini pou yon ti tan. DACA bay yo tip otorizasyon tanporè pou yo rete nan peyi Etazini ki rele "aksyon difere" epi li bay pèmi pou travay pandan yo peryòd 2 zan. Pou elijib pou DACA a, aplikan yo dwe gen mwens ke 31 ane nan dat 15 Jen 2012, epi yo dwe abite an pèmanans nan peyi Etazini depi 15 Jen 2007.

DÈNYE ENFÒMASYON: Nan dat 5 septanm 2017, Prezidan Trump anonse l ap sispann pwogram DACA a e li mande Kongrè Ameriken an pou yo konsidere pase yon lejislasyon pou adrese estati moun ki nan pwogram DACA a nan lespas sis mwa. Lè nou pibliye manyèl sa a, Kongrè a potko pran desizyon parapò ak demann Prezidan an te fè a. Pou w ka genyen dènye enfòmasyon sou sa, kontakte USCIS nan 1-800-375-5283.

ANILASYON PWOVIZWA PREZANS ILEGAL

Poutèt Aksyon Egzekitif Prezidan Obama te pran an, gen kèk imigran ki pa pwotejeksyon DACA ki ka toujou kalifye pou anilasyon prezans ilegal nan Etazini. Tanpri kontakte USCIS pou konnen si yo aksepte aplikasyon pou anilasyon sa yo. Ou ka rele USCIS nan nimewo 1-800-375-5283 oswa ale sou sitwèb yo nan www.uscis.gov/immigrationaction.

Pou kalifye pou anilasyon pwovizwa prezans ilegal, imigran ki pa gen papye imigrasyon yo ap bezwen satisfè kritè ki endike anba la yo:

- T ap viv ilegalman nan Etazini pandan omwen 180 jou epi ki se:
  - Pitit gason oswa pitit fi sitwayen ameriken; epi
  - Madanm/mari ak pitit gason oswa piti fi moun ki pa marye ki rezidan pèmanan legal.

Si lapolis te arete ou oswa si ou te gen pwoblèm avèk lapolis, sonje pou pale sou sa avèk yon avoka anvan ou aplike.

Pou jwenn plis enfòmasyon sou aksyon difere, rele USCIS nan nimewo 1-800-375-5283 oswa Liy Dirèk Biwo New York pou Nouvo Ameriken yo nan (212) 419-3737 oswa (800) 566-7636.

IMIGRAN MINÈ KI PA AKONPAYE

Nan ka lè se timoun imigran yo, ki pa gen yon paran oswa responsab legal, yo mete nan pwosedi pou retire nan peyi a oswa pou depòte, lwa federal egzije pou bay timoun sa yo manje, kote pou yo rete, epitou pou bay yo swen ki nesesè pandan y ap tann pwosedi imigrasyon yo.

KI SÈVIS YO BAY POU TIMOUN MINÈ KI PA AKONPAYE YO?

Biwo Entegrasyon Refijye [Office of Refugee Resettlement (ORR)] Depatman Sante ak Sèvis Sosyal [Department of Health and Human Service (HHS)] Etazini mete timoun imigran ki pa akonpaye yo nan gadavi sipòtè k ap pran swen yo epi k ap defann enterè yo. Pandan timoun ki pa akonpaye yo anba titèl sipòtè yo epitou pandan y ap tann finalizasyon dosye imigrasyon yo, yo kalifye pou resevwa anpil sèvis tankou:

- Swen sante
- Èd nan sèvis sosyal
- Aksè ak sipò nan edikasyon

Anplis sèvis sa yo, anpil ajans vil, ajans leta ak ajans ki pa la pou fè pwofi nan Vil New York bay èd nan sèvis legal ak sosyal dirèk pou timoun ki pa akonpaye yo.

Pou konnen si gen èd ak sèvis pou timoun minè ki pa akonpaye, ou ka kontakte Biwo Afè Imigran Majistra a nan nimewo (212) 788-7654 oswa Kowalisyon Imigrasyon New York (New York Immigration Coalition nan nimewo (212) 627-2227.

Vòt ak Patisipasyon Sivik

KIMOUN KI KAPAB ENSKRI POU VOTE?

Ou dwe enskri pou vote anvan ou kapab vote nan yon eleksyon. Pou enskri pou vote, ou dwe:

- Se yon sitwayen ameriken,
- Gen omwen laj 18 tan anvan eleksyon an,
- Ap viv nan Vil New York pandan omwen 30 jou,
- Pa nan prizon oswa pa nan libète sou kondisyon pou yon kondanasyon pou krim,
- Yon tribinal pa detèmine ou gen enkonpetans mantal, epi
- Pa reklame dwa pou vote deyò Vil New York.

Si ou se yon elektè ki enskri epi si adrès ou chanje, lwa Eta New York egzije ou pou fè Komisyon Eleksyon an konnen sa nan 25 jou apre adrès la chanje.

KIJAN POU OU ENSKRI POU VOTE?

Ou dwe ranpli epi soumèt yon fòm enskripsyon elektè pou enskri pou vote. Fòm sa a disponib nan Lang Anglè, Panyòl, Chinwa, Koreyen ak Bengali. Ou kapab soumèt yon fòm enskripsyon ou ranpli anpèsòn oswa pa lapòs.

Pou jwenn yon fòm enskripsyon, ou ka telechaje yon fòm sou sitwèb http://vote.nyc.ny.us/html/voters/voters.shtml, rele nimewo (866) 868-3692 oswa ale nan yon Biwo Komisyon Eleksyon Vil New York:	
Biwo Prensipal	32 - 42 Broadway, 7th Floor New York, NY 10004 (212) 487-5400
Manhattan	200 Varick Street, 10th Floor New York, NY 10014 (212) 886-2100
Bronx	1780 Grand Concourse, 5th Floor Bronx, NY 10457 (718) 299-9017
Brooklyn	345 Adams Street, 4th Floor Brooklyn, NY 11201 (718) 797-8800
Queens	118-35 Queens Boulevard Forest Hills, NY 11375 (718) 730-6730
Staten Island	1 Edgewater Plaza, 4th Floor Staten Island, NY 10305 (718) 876-0079

Ou dwe remèt fòm nan men-nan-men oswa ou dwe tenbre li omwen 25 jou anvan eleksyon an.

Si ou pa kapab li, ou kapab toujou enskri depi ou fè yon moun ede ou ranpli fòm nan. Si ou pa kapab siyen non ou, make yon "X" nan kaz siyati an epi fè yon temwen siyen kaz deklarasyon sou sèman an.

Apre ou ranpli fòm enskripsyon elektè a, ou ka: voye li pa lapòs oswa ou ka remèt li men - nan - men nan biwo prensipal Komisyon Eleksyon an nan 32 - 42 Broadway, 7th Floor, New York, NY 10004. Oswa remèt li men-nan-men nan biwo Komisyon Eleksyon an nan minisipalite kote w ap viv.

KI KOTE W AP VOTE?

Apre ou enskri pou vote, Komisyon Eleksyon an ap voye yon avi ba ou pou fè ou konnen kote ou ta dwe vote. Ou ka rele (212) VOTE-NYC (212-868-3692) tou pou mande kote ou ta dwe vote. Biwo vòt yo louvri ant 6:00 AM ak 9:00 PM nan Jou Eleksyon an.

KIJAN POU OU VOTE AVÈK VÒT-PA-KORESPONDANS?

Si ou pa kapab ale nan biwo vòt la nan Jou Eleksyon an akòz okipasyon ou, biznis ou, etid ou, vwayaj ou, paske ou nan prizon (ki pa yon kriminèl kondane), maladi, andikap, ospitalizasyon, oswa rezidans nan yon sant sante pou anpil tan, ou ka vote nan vòt-pa-korespondans.

Pou vote nan vòt-pa-korespondans, ou ka:

- Vote anpèsòn: ale nan Biwo Minisipalite Komisyon Eleksyon an apati 32 jou anvan yon eleksyon an pou fini nan Jou Eleksyon an. Ou kapab vote ant 9:00 AM ak 5:00 PM epi nan Jou Eleksyon an jiska 9:00 PM (lendi jiska vandredi), epi nan jou wikenn anvan Jou Eleksyon an.
- Vote pa lapòs: mande epi soumèt yon aplikasyon nan vòt-pa-korespondans. Aplikasyon sa a disponib nan Lang Anglè, Panyòl, Chinwa, Koreyen ak Bengali. Apre ou soumèt aplikasyon sa a, w ap resevwa yon vòt-pa-korespondans ou kapab itilize pou vote.

Pou mande yon aplikasyon pou vòt-pa-korespondans: Rele nimewo (212) VOTE-NYC (868-3692) pou mande pou yo voye yon aplikasyon pa lapòs pou ou. Telechaje aplikasyon sou sitwèb: http://www.vote.nyc.ny.us/html/voters/absentee.shtml oswa ale nan biwo Komisyon Eleksyon nan minisipalite kote w ap viv la.

- Ou dwe itilize sèlman yon plim ble oswa nwa pou ranpli aplikasyon pou vòt-pakorespondans lan.
- Ou pa kapab fakse aplikasyon an. Ou dwe sèlman voye li pa lapòs oswa ou dwe remèt li men-nan-men.

Apre ou ranpli aplikasyon vòt-pa-korespondans lan, ou dwe swa remèt li ba Komisyon Eleksyon yo nan fèmti nan Jou Eleksyon an oswa voye li pa lapòs ba Komisyon Eleksyon an ki date nan jou anvan Jou Eleksyon an. Komisyon Eleksyon an dwe resevwa li a anvan 7 jou apre eleksyon an.

Si ou gen yon maladi pèmanan oswa si ou andikape epi ou pa kapab ale nan biwo vòt la pou vote, ou kapab mande pou yo voye yon vòt-pa-korespondans ba ou pa lapòs otomatikman pou chak eleksyon.

KIJAN POU OU VOTE AVÈK VÒT-PA-KORESPONDANS POU IJANS?

Si dat limit lan pase pou mande yon vòt-pa-korespondans pa lapòs epi si ou pa kapab ale nan biwo vòt la nan Jou Eleksyon an akòz yon aksidan oswa yon maladi toudenkou, lè sa a ou ka voye yon reprezantan avèk yon lèt otorize pou resevwa yon Aplikasyon Vòt-pa-Korespondans epi retounen toulède nan Biwo Minisipalite Komisyon Eleksyon an anvan 9:00 PM nan Jou Eleksyon an.

KI DWA MWEN GENYEN KÒM YON ELEKTÈ?

- Tout elektè ki enskri gen dwa pou mande ak resevwa tradiksyon oswa entèpretasyon nan lang Panyòl, Chinwa, Koreyen, Hindi, oswa Bangalè nan sèten biwo vòt ki atravè senk minisipalite yo. Kèk nan materyèl ki ka disponib nan lang Panyòl, Chinwa, Hindi, Bangalè oswa Koreyen se vòt, fòm enskripsyon elektè, eksplikasyon pou vote, ak lòt materyèl pou vote. Answit, kèk biwo vòt ka gen travayè ki la nan biwo a ki pale lang Ris, Kreyòl Ayisyen, Bangalè oswa Oudou epi yo kapab ede tradui oswa entèprete enfòmasyon yo.
- Elektè ki andikape yo gen dwa pou sèten aranjman pou ede yo vote.
- Ou ka mande enstriksyon sou fason pou itilize machin pou vote.
- Ou ka vini avèk nenpòt moun sof patwon ou oswa reprezantan sendika ou nan izolwa a pou ede ou vote.
- Si ou enskri men non ou pa parèt sou lis enskripsyon elektè yo oswa siyati ou pa la, ou kapab toujou vote avèk vòt sou deklarasyon sou sèman nan biwo vòt la.

Pou jwenn enfòmasyon sou biwo vòt ou oswa si ou gen nenpòt pwoblèm pou vote nan Jou Eleksyon an tankou si yo ba ou refi pou yon bilten papye oswa si yo anpeche ou vote nan yon fason, ou kapab rele NYPIRG nan nimewo (212) 349-6460 oswa kontakte Komisyon Eleksyon nan nimewo (212) 487-5400.

ÈSKE MWEN BEZWEN MONTRE IDANTIFIKASYON MWEN LÈ M AP VOTE?

Sèten nouvo elektè ka gen obligasyon pou montre idantifikasyon yo lè yo rive nan biwo vòt yo. Idantifikasyon an ap obligatwa pou moun k ap vote pou premye fwa nan yon eleksyon federal nan New York ki te enskri pa lapòs nan dat 1ye janvye 2003 oswa apre dat sa a, men ki pa t bay ID yo avèk aplikasyon enskripsyon yo. Fòm idantifikasyon ki endike anba la a akseptab pou elektè yo prezante nan biwo vòt la:

- Yon lisans chofè oswa kat ID Depatman Veyikil - a - Motè ki gen foto oswa lòt idantifikasyon ki ajou epi ki gen foto valab
- Yon kopi dènye bòdwo sèvis piblik, etadkont labank, chèk gouvènman, chèk peman, oswa lòt dokiman gouvènman ki montre non ak adrès elektè a.

Si yon elektè pa gen idantifikasyon ki obligatwa a, li kapab toujou vote avèk yon bilten sou papye (deklarasyon sou sèman) nan biwo vòt li.

KISA MWEN DWE KONNEN OSIJÈ ELEKSYON YO?

Anjeneral, gen de (2) kalite eleksyon diferan: Eleksyon Primè ak Eleksyon Jeneral. Nan New York, Eleksyon Primè yo fèt anvan Eleksyon Jeneral yo.

Yon Eleksyon Primè se yon eleksyon kote elektè ki te enskri nan yon pati politik patikilye chwazi kandida pati a pou Eleksyon Jeneral. Anjeneral, eleksyon sa a fèt nan mwa jwen pou kandida federal yo epi nan mwa septanm pou kandida Eta yo. Se sèlman elektè ki enskri nan pati politik la ki kapab vote nan Eleksyon Primè pati a.

Eleksyon Jeneral la fèt nan mwa novanm avèk rezilta k ap deside kimoun k ap gen fonksyon yo apre yo pase nan eleksyon tankou Prezidan, Gouvènè, Manm Kongrè, Majistra, Manm Konsèy Minisipalite, ak lòt fonksyon pou genyen nan eleksyon. Nenpòt elektè ki anrejistre kapab vote nan Eleksyon Jeneral la. Kandida ki nan anpil pati politik yo prezante kòm kandida nan Eleksyon Jeneral yo.

KIJAN MWEN KAPAB PATISIPE NAN KOMINOTE MWEN OSWA NAN GOUVÈNMAN AN?

- Antre nan yon gwoup kominotè, tankou yon asosyasyon katye, yon asosyasyon sivik oswa yon òganizasyon ki pa la pou fè pwofi.
- Patisipe oswa chèche jwenn nominasyon nan konsèy kominote lokal ou, oswa temwaye devan konsèy la pou fè tande enkyetid ou sou pwoblèm kominote a. Pou jwenn plis enfòmasyon, gade anba la a.
- Vin yon manm komisyon komisarya lapolis lokal ou pou fè yo konnen enkyetid ou avèk lapolis nan katye ou.
- Patisipe oswa chèche jwenn deziyasyon nan Komisyon Konsiltatif Katye ou pou Depatman Devlopman Jèn ak Kominote (Department of Youth and Community Development) pou fè ofisyèl Vil la konnen ki bezwen ak pwogram ki pi enpòtan pou kominote ou.
- Sèvi kòm volontè pou yon kanpay politik, patisipe nan yon manifestasyon, oswa ekri oswa rele ofisyèl ki pase nan eleksyon yo.
- Toujou chèche enfòmasyon: pale avèk zanmi ak vwazen ou y, li jounal, epi aprann pwoblèm ki pi enpòtan pou kominote ou, vil ou, eta ou, ak nasyon ou.
- Fè atansyon nan sa ofisyèl ki pase nan eleksyon yo ap fè apre yo pran fonksyon elektif yo; asire yo fè sa yo te pwomèt nan kanpay yo. Fè konnen pwendvi ou ba reprezantan epi mande yo èd.

KISA KOMISYON KOMINOTÈ YO YE EPI KIJAN MWEN KAPAB PATISIPE LADAN YO?

Komisyon Kominotè yo se gwoup reprezantan lokal ki konpoze avèk 50 manm ki pa touche lajan. Se Prezidan Minisipalite a ki deziyen yo, epi Manm Konsèy Minisipal Vil la lonmen mwatye nan manm

ki reprezante distri kominote a. Gen 59 Komisyon Kominotè nan Vil la. Manm Komisyon Kominotè a dwe ap viv, travay, oswa gen kèk lòt enterè enpòtan nan distri kominote yo reprezante a.

Komisyon Kominotè yo rankontre yon fwa chak mwa. Reyinyon Komisyon yo lib pou piblik la, epi yon pòsyon nan chak reyinyon rezève pou Komisyon an tande manm piblik la. Answit, Komisyon yo fè odyans piblik souvan, sou bidjè Vil la, afè itilizasyon teren, ak lòt gwo pwoblèm pou bay manm kominote yo posiblite pou fè konnen pwendvi yo.

Yo konsilte Komisyon Kominotè yo sou plasman pifò sant minisipal ki nan kominote a ak sou lòt afè itilizasyon teren. Yo ka fè plan pa yo tou pou kwasans ak enterè kominote yo. Epitou, nenpòt aplikasyon pou yon chanjman nan rezolisyon zonaj Vil New York dwe vini devan Komisyon an pou revizyon, epi yo konsidere pozisyon Komisyon an nan detèminasyon final aplikasyon sa yo.

Komisyon Kominotè yo evalye bezwen katye yo, fè rekòmandasyon nan pwosesis bidjè Vil la pou rezoud yo, epi rankontre avèk ajans Vil la.

Pou jwenn plis enfòmasyon sou fason pou patisipe nan yon Komisyon Kominotè ki nan minisipalite ou, oswa pou jwenn deziyasyon ou ladan, tanpri kontakte biwo prezidan minisipalite ki endike anba la a.

Kontakte biwo Prezidan Minisipalite ou	
Bronx Ruben Diaz Jr. Prezidan Minisipalite:	851 Grand Concourse, 3rd Floor Bronx, N.Y. 10451 (718) 590-3500 http://bronxboropres.nyc.gov/
Brooklyn Eric L. Adams Prezidan Minisipalite:	209 Joralemon Street Brooklyn, N.Y. 11201 (718) 802-3700 http://www.brooklyn-usa.org/
Manhattan Gale A. Brewer Prezidan Minisipalite:	1 Centre Street, 19th Floor New York, N.Y. 10007 (212) 669-8300 http://manhattanbp.nyc.gov/html/home/home.shtml
Queens Melinda Katz Prezidan Minisipalite:	120-55 Queens Blvd. Kew Gardens, N.Y. 11424 (718) 286-3000 http://queensbp.org/
Staten Island James S. Oddo Prezidan Minisipalite:	10 Richmond Terrace, Room 120 Staten Island, N.Y. 10301 (718) 816-2000 http://www.statenislandusa.com/

Dwa Konsomatè ak Dwa Finansye

KI KALITE DOKIMAN IDANTIFIKASYON YON MOUN BEZWEN POU LOUVRI YON KONT LABANK?

Anpil bank aksepte diferan kalite idantifikasyon tankou yon ITIN, nimewo ki nan yon pyès idantifikasyon gouvènman Etazini oswa gouvènman peyi etranje bay ki gen yon foto oswa lòt pwoteksyon (tankou yon paspò oswa idantifikasyon konsila). Yon kat idantifikasyon konsila se yon zouti itil pou imigran yo nan sistèm labank lan paske li gen ladan yon foto, adrès lokal, kote moun nan fèt, ak yon sèl nimewo idantifikasyon, men li pa divilge dosye imigrasyon moun nan. Kèk bank ki nan New York aksepte kat idantifikasyon konsila. Gen yon kantite Bank nan Vil New York ak kès popilè ki toujou ap grandi ki aksepte IDNYC. Pou w kapab jwenn yon lis bank ak kès popilè sa yo ki aksepte IDNYC, tanpri vizite IDNYC nan: http://www1.nyc.gov/site/idnyc/benefits/banks-and-credit-unions.page.

ÈSKE IMIGRAN KI PA GEN PAPYE IMIGRASYON KAPAB JWENN LAJAN PRETE AK ITILIZE KREDI?

Wi. Anpil bank, koperativ, ak lòt enstitisyon ki prete lajan aksepte yon Nimewo Idantifikasyon Taks Endividyèl [Individual Tax Identification Number (ITIN)] pou bay kat kredi epi pou prete lajan pou moun apa, pou biznis, epitou pou fè prè ipotekè. Answit, bank yo, koperativ yo ak enstitisyon prè yo rapòte prè a ak enfòmasyon sou ranbousman moun ki prete lajan an bay ajans rapòtaj kredi yo.

Li enpòtan pou devlope yon istwa kredi ki pozitif pou anpil rezon. Li ede yon moun kalifye pou prete lajan avèk pi piti to enterè ak frè. Epitou, patwon yo, mèt kay yo, konpayi asirans y, ak lòt enstitisyon yo konsidere istwa kredi yo lè y ap pran desizyon pou bay yon moun yon djòb, yon apatman oswa lòt avantaj finansye.

Li enpòtan pou devlope yon bon istwa kredi. Yon moun ki prete lajan oswa ki itilize kat kredi dwe asire li ranbouse lajan li prete yo epitou li dwe asire li tcheke rapò kredi li. Li enpòtan tou pou tcheke erè ki ka parèt nan rapò kredi a pou asire yon rapò kredi egzat.

KISA SANT POU ENDEPANDANS FINANSYE YO YE?

Nan ane 2008, gouvènman Vil New York te louvri premye Sant Endepandans Finansye li pou ede sitwayen ki pa touche ase revni yo vin gen estabilite finansye. Jodi a, gen Sant pou Endepandans Finansye tout kote nan senk (5) minisipalite Vil New York. Sant sa yo louvri pou moun k ap viv nan Vil New York epi yo bay sèvis ki endike anba la yo:

- Jesyon lajan ak preparasyon bidjè,
- Planifikasyon finansye,
- Konsèy sou kredi ak dèt,
- Sipò pou negosye avèk kreyansye yo,
- Sèvis labank ki pa chè,
- Evalyasyon pou jwenn avantaj gouvènman, ak
- Referans nan lòt sèvis ak òganizasyon.

Pou jwenn plis enfòmasyon sou èd pou endepandans finansye, kontakte Biwo Depatman Afè Konsomatè (the Department of Consumer Affairs Office of Financial Empowerment) nan 311 oswa sou sitwèb http://www1.nyc.gov/site/dca/partners/financial-empowerment.page.

TAKE IT TO THE BANK: YON GID POU MOUN NEW YORK KA GEN CHWA POU KONT KOURAN (CHECKING)

Biwo Comptroller a nan Vil New York te kreye yon mwayen anliy ki rele *Take it to the Bank* pou ede tout patikilye yo jwenn epi konpare kont kouran (cheking).

Louvri yon kont labank kapab ede ou ekonomize epi ogmante lajan w san danje. Moun ki abite New York ki itilize biwo ki kach chèk yo souvan konn peye plizyè santèn dola chak ane pou yo ka gen aksè nan pwòp lajan yo. Poutan, bank yo bay anpil mwayen ki itil tankou kapasite pou depoze chèk ou dirèk nan kont ou, aksè nan lajan ou epi peye tout fakti pou yon ti kras kòb oswa san w pa peye frè. Si ou gen yon revni regilye epi ou peye fakti w regilyèman, alòs yon kont labank kapab yon etap enpòtan pou ede w amelyore estabilite finansyè ou.

Sepandan, li enpòtan pou w konprann règ yo ak depans ki genyen yo nan yon kont labank avan ou louvri youn, epi tou chak kont diferan. Ou kapab anvizaje pou poze kesyon sa yo lè w ap kòmanse:

- Konbyen lajan mwen bezwen pou m louvri yon kont?
- Konbyen frè mansyèl yo ye pou kont lan? Èske gen yon mwayen pou mwen evite peye frè sa yo?
- Èske mwen dwe kite yon kantite lajan sou kont lan chak mwa?
- Èske mwen dwe peye yon frè paske mwen itilize ATM yon lòt bank?
- Konbyen tranzaksyon gratis mwen ka fè chak mwa?
- Kisa kap pase si mwen fè yon chèk pou plis lajan ke sa mwen gen sou kont mwen, sa yo souvan rele "adekouvè (overdrawing)"?

Take it to the Bank konpare frè ak règleman plizyè bank pou ede w jwenn yon kont aksesib ki reponn ak tout bezwen ou yo, tankou lokalize bank ki bay sèvis nan lang espesifik yo epi ki aksepte IDNYC. Tanpri vizite sit entènèt *Take it to the Bank* la nan: www.takeittothebank.nyc.

Sèvis Imigrasyon

Imigran yo kapab viktim fwod epi mete tèt yo andanje akòz pwofesyonèl malonèt kap bay sèvis nan afè imigrasyon. Nenpòt moun k ap chèche jwenn sèvis imigrasyon ta dwe chwazi yon konsiltan imigrasyon oswa yon avoka avèk anpil prekosyon pou yo jwenn èd. Kèk konsiltan imigrasyon ap bay fo garanti pou yon sèten rezilta pou kliyan yo, y ap fè reklam pou twonpe moun oswa y ap reklame frè ki egzajere pou sèvis yo. Imigran yo ta dwe pran anpil prekosyon avèk pratik sa yo epitou yo ta dwe chèche konsiltan yo chwazi ki pou travay avèk yo.

Lwa lokal pwoteje imigran yo kont fwod lè li egzije nenpòt moun oswa biznis ki ofri sèvis èd nan zafè imigrasyon (ki pa avoka, òganizasyon ki pa la pou fè pwofi, ak ajans gouvènman) nan Vil New York pou fè sa ki endike anba la a:

- Bay yon kontra alekri ki endike tout sèvis, frè ak pri pou yo fè kliyan an peye. Kontra a dwe alekri nan Lang Anglè ak nan lang kliyan an konprann.
- Pèmèt kliyan an anile kontra a nan twa (3) jou epi resevwa tout lajan li te peye a.
- Bay endikasyon nan reklam ak ansèy pou montre founisè sèvis la pa yon avoka oswa pa gen akreditasyon Komisyon Kontestasyon Imigrasyon epitou pou montre founisè sèvis la pa kapab bay konsèy legal. Ansèy yo dwe afiche kote pou tout moun wè yo nan tout lang yo bay sèvis yo.
- Konsève kopi tout dosye ak dokiman ou prepare oswa ou jwenn pou kliyan an pou twazan.
- Toujou gen yon asirans kosyon $50,000.

Anplis, founisè sèvis imigrasyon pa kapab:

- Reklame frè pou yo bay oswa pou yo ranpli fòm gouvènman.
- Reklame frè pou sèvis yo pa fè.
- Pa bay kopi dokiman kliyan yo te ranpli oswa pa retounen dokiman orijinal yo ba kliyan an.
- Itilize tit avoka nan Lang Anglè oswa nan nenpòt lòt lang oswa reprezante nenpòt lòt akreditasyon ki kapab lakòz yon kliyan kwè moun nan gen ladrès pwofesyonèl espesyal oswa gen otorizasyon pou bay konsèy sou yon afè imigrasyon.
- Fè reklam pou sèvis legal oswa bay konsèy legal, si yo pa otorize.
- Fè konnen yo gen enfliyans espesyal avèk ofisyèl gouvènman oswa ajans gouvènman oswa bay garanti oswa pwomès sof si gen yon baz pou pwomès la epitou si pwomès la oswa garanti a alekri.
- Bay nenpòt enfòmasyon pou otorite imigrasyon oswa lòt otorite oswa ranpli nenpòt oswa dokiman avèk otorite yo san konesans oswa konsantman kliyan an.

Pou fè yon plent sou founisè ki bay sèvis imigrasyon, kontakte:	
Depatman Afè Konsomatè [Department of Consumer Affairs (DCA)] Vil New York	311
Pwokirè Jeneral Eta New York	(800) 771-7755
Pwogram Afè Imigran (Immigrant Affairs Program)	(718) 250-3333

Pwokirè Distri Brooklyn	
Pwogram Afè Imigran (Immigrant Affairs Program) Pwokirè Distri Manhattan	(212) 335-3600
Pwogram Afè Imigran (Immigrant Affairs Program) Pwokirè Distri Queens	(718) 286-6690
Liy Dirèk Biwo Nouvo Ameriken	(212) 419-3737 oswa (800) 566-7636

LWA SOU RANFÒSMAN SÈVIS ÈD POU IMIGRAN

Nan ane 2014, otorite yo se siyen Lwa sou Ranfòsman Sèvis Èd pou Imigran (Immigrant Assistance Service Enforcement Act) an lwa Eta, pou bay pwoteksyon legal ki tounèf ak pi fò pou moun k ap chèche sèvis èd imigrasyon nan Eta New York.

Lwa sou Ranfòsman Sèvis Èd pou Imigran fè sa ki endike anba la yo:

- Endike aklè se sèlman avoka ak moun oswa òganizasyon ki gen akreditasyon Komisyon Kontestasyon Imigrasyon [Board of Immigration Appeals (BIA)] ki kapab bay sèvis legal pou imigran yo.
- Ranfòse egzijans pou tradiksyon pou sèvis èd nan imigrasyon.
- Kreye lòt egzijans pou ansèy ak kontra founisè sèvis èd nan imigrasyon dwe itilize.
- Kreye sanksyon kriminèl epi ogmante sanksyon sivil pou moun ki fè mètdam avèk imigran yo.
- Kreye Biwo Nouvo Ameriken Eta New York (New York State Office of New Americans) kòm yon ajans egzekitif ofisyèl pou ede imigran yo jwenn sèvis legal, ESOL, ak klas sivism, fòmasyon pou jwenn travay ak lòt èd.

Si ou gen kesyon sou Lwa sou Ranfòsman Sèvis Èd pou Imigran ak sou sèvis ak pwoteksyon imigran, tanpri rele Liy Dirèk Biwo Nouvo Ameriken nan nimewo 1 (800) - 566 - 7636.

PWOGRAM AFÈ IMIGRAN BIWO PWOKIRÈ DISTRI MANHATTAN

Biwo Pwokirè Distri Manhattan gen yon Pwogram Afè Imigran ki konsantre sou pouswiv nan lajistis moun ki fè krim kont imigran yo. Imigran k ap chèche jwenn rezidans legal, vin sitwayen ameriken, lojman, ak travay kapab viktim nan fwod. Pwogram Afè Imigran yo ede viktim ak temwen imigran ki gen papye imigrasyon ak sa ki pa genyen, tankou sa ki ka pè pou kolabore avèk lapolis akòz dosye imigrasyon yo. Kèlkeswa dosye imigrasyon yon moun ki viktim oswa yon temwen nan yon fwod, mètdam oswa lòt krim ki gen pou wè ak imigrasyon, li kapab rapòte vyolasyon an ba Pwogram Afè Imigran. Moun ki viktim nan fwod kapab touche lajan yo dwe yo. Se règleman Biwo Pwokirè Distri Manhattan pou pa rapòte dosye imigrasyon viktim yo oswa temwen yo ba ofisyèl imigrasyon yo.

Pou rapòte oswa pou bay enfòmasyon sou yon fwod oswa lòt krim ba Pwogram Afè Imigran nan Manhattan, rele nimewo: (212) 335 - 3600 (Gen entèprèt ki disponib nan anpil lang). Oswa ekri nou nan adrès: Immigrant Affairs Program, One Hogan Place, Room 753A, New York, NY 10013.

INITE FWOD KONT IMIGRAN BIWO PWOKIRÈ DISTRI BROOKLYN

Menm jan ak pwogram Afè Imigran ki nan biwo Pwokirè Distri Manhattan, Pwokirè Distri Brooklyn gen yon pwogram ki konsantre sou bezwen kominote imigran yo epi pou chèche bay pwoteksyon kont fwod ak lòt krim yo fè kont imigran yo.

Pou rapòte oswa pou bay enfòmasyon sou yon fwod oswa lòt krim ba Pwogram Afè Imigran nan Brooklyn, rele nimewo: (718) 250-3333 (Gen entèprèt ki disponib nan anpil lang).

Voye yon imèl ba inite a nan: IIFU@BrooklynDA.org oswa voye yon lèt ba: Immigrant Fraud Unit, 350 Jay Street, 16th Floor, Brooklyn, NY 11201.

INITE AFÈ IMIGRAN BIWO PWOKIRÈ DISTRI QUEENS

Biwo Pwokirè Distri Queens lan genyen yon Inite Afè Imigran pou pouswiv lajistis moun ki fè krim kont imigran yo kòm fwod ak vyolans.

Pou rapòte oswa pou bay enfòmasyon sou yon fwod oswa lòt krim ba Inite Afè Imigran nan Queens, rele nimewo: (718) 286-6690 (Gen entèprèt ki disponib nan anpil lang) oswa voye yon lèt ba: Immigrant Affairs Unit, 125-01 Queens Boulevard, Kew Gardens, NY 11415.

MEN KÈK EGZANP FWOD OSWA MÈTDAM

- Moun oswa founisè sèvis imigrasyon ki reprezante tèt yo kòm avoka epi ki bay konsèy legal lè yo pa gen lisans avoka.
- Moun ki fè tèt yo pase pou ajan pou otorite imigrasyon federal epi ki ofri tretman oswa sèvis espesyal.
- Moun oswa biznis ki pwomèt imigran yo travay oswa viza pou travay yo pa kapab bay.
- Konpayi konstwiksyon ki anboche imigran pou travay sou pwojè gouvènman finanse men ki pa peye yo salè lalwa egzije.
- Moun ki fè fo opòtinite envestisman oswa ki angaje nan sistèm mètdam piramid.
- Moun ki pwodui oswa ki vann fo kat Sekirite Sosyal, fo lisans, fo paspò ak lòt fo dokiman.
- Moun oswa biznis ki ofri sèvis lojman ak lòt sèvis men ki senpleman pran lajan ou epi ki disparèt.

AVÈK KISA OU DWE PRAN PREKOSYON

- Founisè sèvis imigrasyon k ap fè ou konnen yo kapab fè ou jwenn yon afè espesyal avèk otorite imigrasyon yo.
- Notè yo ("Notarios") pa toujou avoka. Nan peyi sa a, yon notè ("notario") se raman yon avoka.
- Founisè sèvis ki p ap bay oswa ki p ap retounen dokiman orijinal oswa kopi fòm yo soumèt ba otorite imigrasyon oswa ba lòt ajans gouvènman.
- Founisè sèvis ki menase pou rapòte ou ba otorite imigrasyon.
- Founisè sèvis ki gen règleman peman avèk lajan kach sèlman. Asire ou resevwa yon resi alekri pou nenpòt kantite lajan ou peye.

Pou konfime si yon òganizasyon oswa yon reprezante jwenn rekonesans Komisyon Kontestasyon Imigrasyon [Board of Immigration Appeals (BIA)] epi si li kapab reprezante kliyan yo nan tribinal federal imigrasyon sèlman, vizte sitwèb Depatman Lajistis peyi Etazini (US Department of Justice), Biwo Egzekitif pou Egzamine dosye Imigrasyon (Executive Office for Immigration Review) nan: https://www.justice.gov/eoir/recognition-accreditation-roster-reports.

Pou konfime si yon moun se yon avoka ki gen lisans nan Eta New York, kontakte: Sistèm Tribinal Inifye Eta New York (New York State Unified Court System), Inite Anrejistreman Avoka (Attorney Registration Unit) nan nimewo (212) 428-2800 oswa sou sitwèb www.nycourts.gov.

Pou jwenn referans nan founisè sèvis legal ak sosyal, kontakte: Liy Dirèk Biwo Eta New York pou Nouvo Ameriken yo nan nimewo (800) 566-7636.

Ti Biznis yo

KI KOTE PWOPRIYETÈ TI BIZNIS YO AP JWENN ÈD?

Depatman Sèvis pou Ti Biznis yo [Department of Small Business Services]
Depatman Sèvis pou Ti Biznis [Small Business Services (SBS)] Eta New York se yon ajans gouvènman Vil la ki ofri èd dirèk pou pwopriyetè biznis ak antreprenè k ap chèche kòmanse biznis pa yo. SBS ankouraje devlopman katye yo tou nan distri komèsyal yo epi li ankouraje opòtinite pami biznis minoritè yo, ak biznis fanm yo posede.

Sant Solisyon Biznis Vil New York (NYC Business Solution Centers) pote sèvis SBS pou chak minisipalite pou ede biznis yo opere ak agrandi nan Vil New York. Men kèk nan sèvis yo:

- Kou sou biznis ak edikasyon sou planifikasyon biznis.
- Revizyon legal kontra yo ak kontra lwaye yo avèk avoka ki ofri sèvis gratis.
- Ede yo konprann règleman gouvènman an ak fason pou satisfè egzijans yo.
- Finansman èd ki idantifye enstitisyon ki prete moun lajan epitou ki ede prezante aplikasyon yo.
- Anboche èd ki bay aksè nan yon gwoup kandida yo evalye davans pou djòb ki pare.
- Sètifika Antrepriz Komèsyal Minoritè/Fanm Posede ki bay aksè nan opòtinite pou gen kontra ak gouvènman an.
- Lajan pou fòmasyon ki amelyore ladrès anplwaye nivo antre epitou ki ogmante kalite operasyon biznis yo.
- Prim ankourajman ki kapab ekonomize lajan lè biznis ou ap demenaje, agrandi oswa fè amelyorasyon enpòtan.

Pou pran kontak oswa pou jwenn plis enfòmasyon sou Pwogram Solisyon Biznis Vil New York, ou ka rele 311, ale sou sitwèb http://www.nyc.gov/html/sbs/nycbiz/html/home/home.shtml, oswa ale nan youn nan biwo sa yo:	
Bronx	400 East Fordham Road, 7th Floor, Bronx, NY 10458 (718) 960-7910 *Lendi-Vandredi, 9:00AM-5:00PM*
Brooklyn	9 Bond Street, 5th Floor, Brooklyn, NY 11201 (347) 296-8021 *Lendi-Vandredi, 9:00AM-5:00PM*
Manhattan (Pwent Sid)	79 John Street, 2nd Floor, New York, NY 10038 (212) 618-8914 *Lendi-Vandredi, 9:00AM-5:00PM*
Manhattan (Pwent Nò)	361 West 125th Street, 2nd Floor, New York, NY 10027 (212) 749-0900 estansyon 125 *Lendi-Vandredi, 9:00AM-5:00PM*
Queens	168-25 Jamaica Avenue, 2nd Floor, Jamaica, NY 11432 (718) 577-2148 *Lendi-Vandredi, 8:30AM-5:00PM*
Staten Island	120 Stuyvesant Place, 3rd Floor, Staten Island, NY 10301 (718) 285-8400 *Sou randevou sèlman*

SANT POU EDE BIZNIS YO [BUSINESS OUTREACH CENTERS (BOCS)]

Pwopriyetè biznis yo kapab jwenn èd tou nan pwogram ki rele Sant pou Ede Biznis yo [Business Outreach Centers (BOCs)]. BOC yo ki toupatou nan Vil New York, gen konseye biznis pou ba ou konsèy sou sijè tankou, men pa sèlman:

- Kòmansman/agrandisman biznis,
- Aksè nan finansman,
- Devlopman plan biznis,
- Jesyon ak èd legal,
- Enfòmasyon sou lisans ak pèmi, ak
- Pri pwodui.

Kontakte biwo sa yo nan:	
Business Outreach Center Network, Inc. **Biwo Santral**	85 South Oxford Street, 2nd Floor Brooklyn, NY 11217 (718) 624-9115 info@bocnet.org
Bronx	1231 Lafayette Avenue, 2nd Floor Bronx, NY 10474 (718) 532-2926 bronxboc@bocnet.org
Queens	96-11 40th Road, Ground Floor Corona, NY 11368 (718) 205-3773 queens@bocnet.org
Chinatown/Lower East Side Business Outreach Center **CMP (yo te konn rele anvansa Chinatown Manpower Project)**	70 Mulberry Street, 3rd Floor New York, NY 10013 (212) 571-1692 chinatown@bocnet.org
Upper Manhattan Business Outreach Center **Washington Heights and Inwood Development Corporation**	57 Wadsworth Avenue (kwen 176th St) New York, NY 10033-7048 (212) 795-1600 uppermanhattan@bocnet.org

BOC yo sipòte Nouvo Pwojè Mikwo-Antrepriz "Estil Biznis Ameriken [Business American-Style" Refugee Microenterprise Project], k ap:

- Ede refijye ki kalifye yo ak moun yo bay azil politik devlope ti biznis tout kote nan Vil New York.
- Ofri fòmasyon sou antrepriz pou yon tan kout ak pou anpil tan, konsèy endividyèl sou biznis, ak aksè nan prè jiska $15,000.

- Li la pou moun ki gen dosye imigrasyon espesyal, tankou refijye ak moun yo bay azil politik, patisipan Kiben ak Ayisyen, sèten Ameriken-Azyatik ki soti nan Vyetnam, ak rezidan pèmanan legal ki abitye gen youn nan sitiyasyon sa yo.

Kontakte Nouvo Pwojè Mikwo-Antrepriz Refijye "Estil Biznis Ameriken" nan:	
BOC Network, Inc.	(718) 624-9115 (Panyòl, Kreyòl Ayisyen, Fransè)
Staten Island BOC	(718) 816-4775
South Brooklyn BOC	(718) 253-5262 (Ris)
Met Council on Jewish Poverty (Queens)	(718) 275-5316 (Ris)

QUEENS-LAGUARDIA SMALL BUSINESS DEVELOPMENT CENTER

Queens-LaGuardia Small Business Development Center se yon lòt òganizasyon ki kapab ede ti biznis yo avèk plan biznis yo, finansman, konfòmite avèk lisans ak règleman, ak ekspòtasyon machandiz ak sèvis.

Kontakte Queens-LaGuardia Small Business Development Center nan: 30-20 Thomson Avenue, Suite B309, Long Island City, NY 11101 (718) 482-5303, oswa vizite laguardia.nyssbdc.org (ou ka pran randevou yo sou entènèt oswa anpèsòn).

ADMINISTRASYON TI BIZNIS [SMALL BUSINESS ADMINISTRATION (SBA)] ETAZINI

Administrasyon Ti Biznis Etazini [U.S. Small Business Administration (SBA)] se ajans gouvènman federal ki bay èd pou ti biznis yo. Li ofri èd ki endike anba la a:

- Èd teknik (fòmasyon ak konsèy),
- Èd lajan,
- Èd pou jwenn kontra,
- Èd pou sekou nan katastwòf, ak
- Entèpretasyon lwa ak règleman.

Kontakte Biwo Distri New York SBA nan: 26 Federal Plaza, Suite 3100, New York, NY 10278 (212) 264-4354, oswa www.sba.gov/offices/district/ny/new-york.

KI PWOGRAM KI ANPLAS POU EDE ANTREPRIZ KOMÈSYAL FANM YO POSEDE AK SA KI DEFAVORIZE YO FÈ BIZNIS AVÈK MINISIPALITE VIL LA?

Pwogram Sètifika Vil New York ankouraje onètete ak ekite nan pwosesis acha Minisipalite Vil la lè yo bay sèvis pou ede biznis minoritè yo ak biznis fanm posede yo ak biznis defavorize yo. Biznis

sètifye yo jwenn pi bon aksè nan opòtinite kontra yo ak enfòmasyon sou sa nan klas, aktivite koneksyon sou rezo, ak solisitasyon sible. Pwogram ki bay Sètifikasyon yo gen ladan yo:

- **Pwogram pou Antrepriz Komèsyal Minoritè ak Antrepriz Komèsyal Fanm Posede [Minority and Women‐owned Business Enterprise (M/WBE)]**
  Pou biznis ki sitwayen ameriken (yo) oswa moun ki gen rezidans pèmanan (yo) posede, kontwole oswa opere a 51% epi ki se manm (yo) nan gwoup (yo) minoritè deziyen tankou yon fanm oswa kèk fanm nwa, ispanik, azyatik—ameriken.
- **Pwogram Sètifikasyon pou Nouvo Antrepriz Komèsyal [Emerging Business Enterprise (EBE)]**
  Pou pwopriyetè biznis ki nan dezavantaj sosyal oswa ekonomik. Yon moun dwe montre yo te eskli li anpil fwa nan sosyete ameriken jeneral la epitou li dwe montre esklizyon sa a te lakòz dezavantaj sosyal ak ekonomik ki ka verifye.
- **Pwogram Sètifikasyon pou Antrepriz Komèsyal Lokal [Locally‐Based Business Enterprise (LBE)]**
  Pou biznis ki otorize fè biznis nan Eta New York k ap pèfòme omwen 25% travay li nan yon zòn ki anba depresyon ekonomik nan Vil New York oswa ki anplwaye yon mendèv kote omwen 25% se moun ki defavorize sou plan ekonomik, pami lòt kondisyon pou kalifye.

Depatman Sèvis pou Ti Biznis [Small Business Services (SBS)] sètifye tout patisipan yo nan pwogram nan.

Pou jwenn plis enfòmasyon sou fason pou aplike pou sètifika a, kontakte Sèvis Ti Biznis Vil New York (NYC Small Business Services) nan nimewo (212) 513‐6311 oswa ale sou sitwèb yo nan http://www.nyc.gov/html/sbs/nycbiz/html/contact/contact.shtml.

Anyè Resous

Sa a se yon konpilasyon òganizasyon, ajans gouvènman, ak lòt resous ki idantifye nan manyèl sa a epi ki kapab ede imigran yo pou anpil bezwen. Biwo ak resous sa yo gwoupe selon kalite bezwen, epi yo gen enfòmasyon pou pran kontak ladan yo.

Sitwayènte	
CUNY Citizenship Now!	**Biwo Prensipal:** (646) 344-7245
Immigration Centers	**York College** Welcome Center Atrium 94-20 Guy R. Brewer Blvd. Jamaica, NY 11451 (718) 262-2983 **Flushing Immigration Center** 39-07 Prince Street, Suite 2B Flushing, NY 11354 (718) 640-9223 **City College Immigration Center** North Academic Ctr., 1-206, 160 Convent Avenue New York, NY 10031 (212) 650-6620 **CUNY Express** 560 W. 181st Street New York, NY 10033 (212) 568-4692 **Hostos Community College** 427 Walton Street, T-501 Bronx, NY 10451 (718) 518-4395 **College of Staten Island, El Centro and Project Hospitality Immigration Center at The Help Center** 514 Bay Street Staten Island, NY 10304 (718) 448-3470 **Medgar Evers College Immigration Center** 1150 Carroll Street, Room 226 Brooklyn, NY 11225 (718) 270-6292

Sitwayènte	
MinKwon Center for Community Action Immigration Legal Services	136-19 41st Avenue 3rd Fl. Flushing, NY 11355 (718) 460-5600 ** Pou sèvis aksè nan lang limite
New York City Bar Association Legal Referral Service	(212) 626-7373 (Lang Anglè) (212) 382-7374 (Panyòl)
Liy Dirèk Imigrasyon New York	(212) 419-3737 oswa (800) 566-7636
Pwojè Defans Imigran (Immigrant Defense Project) (enfòmasyon sou enpak kontak kriminèl)	(212) 725-6422 http://www.immdefense.org/
Northern Manhattan Coalition for Immigrants Rights, Èd Gratis avèk Aplikasyon pou Vin Sitwayen Ameriken ak Preparasyon Egzamen	(212) 718-0355 x305
Sèvis Selektif	(888) 655-1825 www.sss.gov
Sèvis Kliyantèl USCIS	(800) 375-5283 oswa (800) 870-3676 Mande fòm USCIS yo pa lapòs www.uscis.gov

Konsila yo	
Lis tout konsila yo ki nan New York	http://www.citidex.com/252.htm
Konsila Jeneral Bangladesh nan NY (Consulate General of Bangladesh in NY)	34-18 Northern Blvd Long Island City, NY 11101 (212) 599-6767
Konsila Jeneral Lachin nan NY (Consulate General of China in NY)	520 12th Avenue New York, NY 10036 (212) 244-9392
Konsila Jeneral Kolonbi nan NY (Consulate General of Colombia in NY)	10 East 46 Street New York, NY 10017 (212) 798-9000
Konsila Jeneral Repiblik Dominikèn nan NY (Consulate General of the Dominican Republic in NY)	1501 Broadway, Suite 410 New York, NY 10036 (212) 768-2480
Konsila Jeneral Ekwatè nan NY (Consulate General of Ecuador in NY)	800 Second Avenue, Suite 600 New York, NY 10017 (212) 808-0170
Konsila Jeneral Giyàn nan NY (Consulate General of Guyana in NY)	308 West 38th Street New York, NY 10018 (212) 947-5110

Konsila Jeneral Ayiti nan NY (Consulate General of Haiti in NY)	815 2nd Avenue, 6th Floor New York, NY 10017 (212) 697-9767
Konsila Jeneral India nan NY (Consulate General of India in NY)	3 East 64th Street New York, NY 10065 (212) 774-0600
Konsila Jeneral Jamayik nan NY (Consulate General of Jamaica in NY)	767 Third Avenue, 2nd & 3rd Floors New York, NY 10017 (212) 935-9000
Konsila Jeneral Kore nan NY (Consulate General of Korea in NY)	460 Park Avenue New York, NY 10022 (646) 674-6000
Konsila Jeneral Mexico nan NY (Consulate General of Mexico in NY)	27 East 39th Street New York, NY 10016 (212) 217-6430
Konsila Jeneral Philipines nan NY (Consulate General of Philippines in NY)	556 5th Avenue New York, NY 10036 (212) 764-1330
Konsila Jeneral Risi nan NY (Consulate General of Russia in NY)	9 East 91 Street New York, NY 10128 (212) 534-3782
Konsila Jeneral Trinidad ak Tobago nan NY (Consulate General of Trinidad and Tobago in NY)	125 Maiden Lane, Unit 4A, 4th Floor New York, NY 10017 (212) 682-7272
Konsila Jeneral Ukraine nan NY (Consulate General of Ukraine in NY)	240 East 49th Street New York, NY 10017 (212) 371-6965

Konsomatè ak Dwa Finansye	
Depatman Afè Konsomatè [Department of Consumer Affairs (DCA)] Vil New York	311 www.nyc.gov/consumers
Biwo DCA pou Endepandans Finansye	311 http://www1.nyc.gov/site/dca/partners/financial-empowerment.page
Neighborhood Economic Development Advocacy Project (NEDAP)	212-680-5100

Depòtasyon Ak Gadavi	
Defansè Bronx (Bronx Defenders)	(718) 838-7878
Divizyon Libète sou Kondisyon Eta New York nan	97 Central Avenue

Depòtasyon Ak Gadavi	
Inite Egzekitif Klemans	Albany, NY 12206
Families for Freedom	(646) 290-5551
Pwojè pou Defans Imigran (Immigrant Defense Project)	(212) 725-6422
Ranfòsman Imigrasyon ak Ladwàn	NY: (212) 264-4213 NJ: (973) 645-3666
Inite Lwa Imigrasyon pou Èd Legal (Legal Aid Immigration Law Unit)	(212) 577-3456 *Mèkredi ak vandredi apremidi*
Kowalisyon Nò Manhattan pou Dwa Imigran (Northern Manhattan Coalition for Immigrant Rights)	(212) 781-0355 x305

Domestic Violence	
Liy Dirèk pou rapòte Vyolans nan Kay	(800) 621-HOPE (800) 621-4673
Liy Dirèk 24 sou 24 Eta Nouyòk pou Abi sou Timoun	(800) 342-3720
Sèvis Vil New York pou Moun ki Viktim nan Vyolans nan Kay	311 www.nyc.gov/domesticviolence
Liy Dirèk Safe Horizon Domestic Violence	(800) 621-HOPE (4673)

EDIKASYON	
Advocates for Children (AFC)	(212) 947-9779 oswa (866) 427-6033
Divizyon Angajman Fanmi ak Kominote Depatman Edikasyon [Department of Education (DOE)]	(212) 374-2323 http://schools.nyc.gov/Offices/FACE/default.htm
Komisyon Edikasyon Kominotè DOE	(212) 374-2323 schools.nyc.gov/Offices/CEC
Biwo DOE pou Transpò Elèv	(718) 392-8855 www.optnyc.org
Nouvo Elèv DOE – Chwa ak Enskripsyon	http://schools.nyc.gov/ChoicesEnrollment/default.htm
Andedan Lekòl yo (Inside Schools)	(866) 427-6033 www.insideschools.org
Legal Services for New York City	(212) 431-7200
Mexican American Legal Defense and Education Fund	http://www.maldef.org/assets/pdf/1415_MALDEF_Scholarship.pdf
Students Opening Doors for Others	http://www.neighborhoodlink.com/Students_Opening_Doors_For_Others_SODO/pages/456022

Enfòmasyon sou Pòs Travay Lib nan Administrasyon Vil New York pou Sèvis Timoun [Administration for Children's Services (ACS)]	311 oswa (212) 853-7150
Règleman A-443 Chanselye Vil New York: Disiplin Elèv yo	http://schools.nyc.gov/RulesPolicies/ChancellorsRegulations/default.htm
NY Legal Assistance Group	(212) 613-5000

DEKRÈ EGZEKITIF 41	
Biwo Majistra pou Zafè Imigran (Mayor's Office of Immigrant Affairs)	311

SWEN SANTE	
Sante ak Sosyete Lopital (Health & Hospitals Corporation): Komisyon Konsiltatif Kominote [Consumer Advisory Board (CABs)]	(212) 788-3349 www.nyc.gov/hhc
Liy Èd Medicaid HRA	(888) NYC-6116
Komisyon pou Dwa Moun Vil New York (NYC Human Rights Commission)	311 oswa (212) 306-7450
Biwo Dwa Sivil Depatman Sante ak Sèvis Sosyal Etazini (US Department of Health and Human Services)	(212) 264-3313

LOJMAN	
Sèvis Prevansyon Sitiyasyon Sanzabri Sant MinKwon pou Aksyon Kominotè	136-19 41st Avenue 3rd Floor Flushing, NY 11355 (718) 460-5600 ** pou sèvis aksè nan lang limite
Komisyon Vil New York pou Dwa Moun	(718) 722-3131
Depatman Sèvis Sanzabri Vil New York (NYC Department of Homeless Services)	(800) 994-6494
Depatman pou Konsèvasyon ak Devlopman Lojman Vil New York (NYC Department of Housing Preservation and Development)	311
Divizyon Lojman ak Renouvèlman Kominote Eta New York (New York State Division of Housing and Community Renewal)	(718) 739-6400

FWOD KONSILTAN NAN AFÈ IMIGRASYON	
Komisyon Kontestasyon Imigrasyon [Board of Immigration Appeals (BIA)]	www.usdoj.gov/eoir
Biwo Pwogram Afè Imigran (Immigrant Affairs Program) Pwokirè Distri Manhattan	One Hogan Place, Rm 753A New York, NY 10013 (212) 335-3600
INITE FWOD KONT IMIGRAN BIWO Pwokirè Distri Brooklyn	350 Jay Street, 16th Floor Brooklyn, NY 11201 (718) 250-3333
Inite Fwod Kont Imigran Biwo Pwokirè Distri Queens	125-01 Queens Boulevard Kew Gardens, NY 11415 (718) 286-6690
Depatman Afè Konsomatè [Department of Consumer Affairs (DCA)] Vil New York	311 www.nyc.gov/consumers
Liy Dirèk Imigrasyon New York	(212) 419-3737 oswa (800) 566-7636
Biwo Pwokirè Jeneral Eta New York	(800) 771-7755
Sistèm Tribinal Inifye Eta New York, Inite Anrejistreman Avoka	(212) 428-2800 www.nycourts.gov

AKSÈ NAN LANG	
Biwo Majistra pou Zafè Imigran (Mayor's Office of Immigrant Affairs)	311

REZIDANS PÈMANAN LEGAL	
Biwo Majistra pou Afè Imigran (Mayor's Office of Immigrant Affairs) ak Biwo Kongrè	311
Liy Dirèk Imigrasyon New York	(212) 419-3737 oswa (800) 566-7636

AVANTAJ PIBLIK	
Administrasyon Lojman Vil New York [NYC Housing Authority (NYCHA)]	**Bronx/Manhattan** 478 E. Fordham Rd., 2nd Fl. Bronx, NY 10458 (718) 707-7771 **Brooklyn/Staten Island** 787 Atlantic Ave. 2nd Fl. Brooklyn, NY 11238 (718) 707-7771

AVANTAJ PIBLIK	
	Queens 90-27 Stuphin Blvd., 4th Fl. Jamaica, NY 11435 (718) 707-7771 **Voye Aplikasyon pou Lojman Piblik ak Seksyon 8 bay NYCHA** P.O. Box 1342 Church Street Station New York, NY 10008
Biwo Koupon pou Manje Administrasyon Resous Imèn [Human Resources Administration (HRA)] Vil New York	311 oswa http://www1.nyc.gov/site/hra/locations/snap-locations.page
Biwo Sant Travay HRA	311 oswa http://www1.nyc.gov/site/hra/locations/job-locations.page
Èd Lajan Kach HRA pou yon Ti Tan	311 oswa http://www1.nyc.gov/site/hra/help/cash-assistance.page
Sèvis Avantaj Piblik Sant MinKwon pou Aksyon Kominotè	136-19 41st Avenue 3rd Fl. Flushing, NY 11355 (718) 460-5600 ** pou sèvis aksè nan lang limite
Administrasyon Sekirite Sosyal [Social Security Administration (SSA)]	(800) 772-1213

TI BIZNIS	
Sant Èd pou Biznis	**Biwo Santral: North Brooklyn** 85 South Oxford Street, 2nd Fl. Brooklyn, NY 11217 (718) 624-9115 northbrooklyn@bocnet.org info@bocnet.org **Bronx** 866 C Hunts Point Avenue Bronx, NY 10474 (718) 842-8888 huntspoint@bocnet.org

TI BIZNIS	
	Chinatown/LES **Chinatown Manpower Project** 70 Mulberry Street, 3rd Fl. New York, NY 10013 (212) 571-1692 Chinatown@bocnet.org **Queens** 96-11 40th Road, Ground Fl. Corona, NY 11368 (718) 205-3773 queens@bocnet.org **South Brooklyn** 1546 Coney Island Avenue, Suite 2, Brooklyn, NY 11230 (718) 253-5262 southbrooklyn@bocnet.org **Staten Island** **West Brighton Community Local Development Corporation** 1207 Castleton Avenue, Staten Island, NY 10310 (718) 816-4775 **Pati Nò Manhattan** **Washington Heights and Inwood Development Corporation** 57 Wadsworth Ave. (176th St) New York, NY 10033 (212) 795-1600 uppermanhattan@bocnet.org
Nouvo Pwojè Mikwo - Antrepriz Refijye "Estil Biznis Ameriken" nan	**BOC Network (Biwo Santral)** (718) 624-9115 **Staten Island BOC** (718) 624-9115 **South Brooklyn BOC** (718) 253-5262 **Met Council on Jewish Poverty** (212) 453-5262
LaGuardia Small Business Development Center	30-20 Thomson Ave. Suite B309 Long Island City, NY 11101 (718) 482-5303 or www.nyssbdc.org
Met Council on Jewish Poverty	80 Maiden Lane, 21st Fl. New York, NY 10038

TI BIZNIS	
	(212) 453- 9500 (Ris)
Pwogram Solisyon Biznis Vil New York	311 www.nyc.gov/sbs
NYC Business Solutions Center Offices	**Bronx** 358 East 149th St, Bronx, NY 10455 (718) 960-7988 **Brooklyn** 9 Bond Street, 5th Fl., Brooklyn, NY 11201 (718) 875-3400 **Lower Manhattan** *Anba kontwòl Seedco* 79 John Street, New York, NY 10038 (212) 618-8914 **Upper Manhattan** *Anba kontwòl Seedco* 215 W. 125th St, 6th Fl., New York, NY 10027 (917) 493-7243 **Queens** 168-25 91st Ave., 2nd Fl., Jamaica, NY 11432 (718) 577-2150 *Madi, Jedi, Vandredi 8:30-5:00pm*
Depatman Afè Konsomatè Vil New York (NYC Department of Consumer Affairs)	311 www.nyc.gov/consumer
Sant ki Bay Lisans nan Vil la pou Depatman Afè Konsomatè Vil New York	(212) 487-4436
Depatman Sèvis pou Ti Biznis Vil New York (Department of Small Business Services)	(800) U-ASK-SB oswa (800) 827-5722 www.nyc.gov/sbs
Administración de Pequeñas Empresas en EE. UU. – Oficina del Distrito de Nueva York	26 Federal Plaza, Suite 3100, New York, NY 10278 (212) 264-4354 https://www.sba.gov/offices/district/ny/new-york

DEKLARASYON TAKS SOU REVNI	
Kredi Taks nan Revni Pwofesyonèl	311 www.nyc.gov/eitc
Depatman Afè Konsomatè Vil New York (NYC Department of Consumer Affairs)	311 www.nyc.gov/consumer
Sant Èd Internal Revenue Service pou Kontribiyab (Internal Revenue Service Taxpayer Assistance Center)	(800) TAX-FORM (829-3676)

DEKLARASYON TAKS SOU REVNI	
Aplikasyon Nimewo Idantifikasyon Kontribiyab Endividyèl [Individual Taxpayer Identification Number (ITIN)]	www.irs.gov/pub/irs-pdf/fw7.pdf (Anglè) www.irs.gov/pub/irs-pdf/fw7sp.pdf (Panyòl)
Voye Aplikasyon yo pa lapòs nan: IRS Austin Service Center ITIN Operation	IRS Austin Service Center ITIN Operation P.O. Box 149342 Austin, TX 78714-9342

VOTE AK PATISIPASYON SIVIK	
Inite Èd Kominotè Majistra	311
Biwo Komisyon Eleksyon Vil New York	**Biwo Prensipal** 32 Broadway, 7th Fl., New York, NY 10004-1609 (212) 487-5300 (866) VOTE-NYC (868-3692) (212) VOTE-NYC (868-3692) http://www.vote.nyc.ny.us **Demann Vòt-pa-Korespondans** www.vote.nyc.ny.us/absentee.html **Biwo Manhattan** 200 Varick Street, 10th Fl., New York, NY 10014 (212) 886-2100 **Biwo Bronx** 1780 Grand Concourse, 5th Fl., Bronx, NY 10457 (718) 299-9017 **Biwo Brooklyn** 345 Adams Street, 4th Fl., Brooklyn, NY 11201 (718) 797-8800 **Biwo Queens** 126-06 Queens Blvd., Kew Gardens, NY 11415 (718) 730-6730 **Biwo Staten Island** 1 Edgewater Plaza, 4th Fl., Staten Island, NY 10305 (718) 876-0079
Gwoup Rechèch sou Enterè Piblik Vil New York [New York Public Interest Research Group (NYPIRG)]	(212) 349-6460

DWA ELEKTÈ	
Komisyon Etazini pou Opòtinite Travay Egalego Pou Tout Moun [Equal Employment Opportunity Commission (EEOC)] Etazini Etazini	33 Whitehall Street, New York, NY 10004 (800) 669-4000
Sèvis Edikasyon ak Gid pou Tifi [Girls Educational and Mentoring Services ("GEMS")]	(212) 926-8089
Legal Aid Society Employment Law Project	(888) 218-6974
Sèvis Legal pou Dwa Fanm Sant MinKwon pou Aksyon Kominotè	136-19 41st Ave. 3rd Fl., Flushing, NY 11355 (718) 460-5600 ** pou sèvis aksè nan lang limite
MFY Legal Services	(212) 417-3838 *Lendi ak madi: 2 – 5 PM*
Komisyon Vil New York pou Dwa Moun	40 Rector Street, 10th Floor New York, NY 10006 (212) 306-7450 oswa 311
Kontwolè Finansye Vil New York	(212) 669-3916
Depatman Sèvis pou Ti Biznis Vil New York (Department of Small Business Services)	311
NYC Workforce 1 Career Centers	**Bronx** 400 East Fordham Road, Bronx, NY 10458 **Brooklyn** 9 Bond St, 5th Fl., Brooklyn, NY 11201 **Brooklyn Central Library** 10 Grand Army Plaza, 2nd Fl., Brooklyn, 11238 **Far Rockaway** 1637 Central Avenue, Far Rockaway, NY 11691 **Pati Nò Manhattan** 215 West 125th St, 6th Fl., New York, NY 10027 **Queens** 168-25 Jamaica Ave., 2nd Fl., Jamaica, NY 11432 **Staten Island** 60 Bay Street, Staten Island, NY 10301
Komite New York pou Sekirite ak Sante nan Travay [New York Committee for Occupational Safety and Health (NYCOSH)]	(212) 227-6440 www.nycosh.org
Biwo Pwokirè Distri Konte New York (Manhattan),	(212) 335-9373

DWA ELEKTÈ	
Inite Kont Krim Sèks	
Kowalisyon Imigrasyon New York (New York Immigration Coalition)	(212) 627-2227
Divizyon Travay Biwo Pwokirè Jeneral Eta New York	(212) 416-8700
Biwo Dwa Travayè Imigran Depatman Travay Eta New York	(877) 466-9757
Biwo Travo-Piblik Depatman Travay Eta New York	(212) 775-3568
Divizyon Dwa Moun Eta New York	One Fordham Plaza, 4th Floor, Bronx, NY 10458 (718) 741-8400
Depatman Travay Eta New York, Divizyon Kondisyon Travay	75 Varick Street, New York, NY 10013 (212) 775-3880
Divizyon Asirans Chomaj Depatman Travay Eta New York	Ranpli aplikasyon nan telefòn oswa sou sitwèb ki anba la a (888) 209-8124 http://www.labor.ny.gov/unemploymentassistance.shtm
Sant Resous Nasyonal pou Trafik Imen	(888) 373-7888
Biwo Rejyonal OSHA Depatman Travay Etazini	201 Varick Street, Room 670 New York, NY 10014 (212) 337-2378 oswa (800) 321-6742 (liy dirèk pou ijans)
Biwo Manhattan OSHA Depatman Travay Etazini	201 Varick Street, Room 908 New York, NY 10014 (212) 620-3200
Divizyon Salè ak Orè Travay Depatman Travay Etazini (US Department of Labor, Wage & Hour Division)	**Biwo Distri Vil New York** 26 Federal Plaza, Rm 3700, New York, NY 10278 (212) 264-8185 oswa (866) 487-9243 **Biwo Zòn Brooklyn** 2 Metro Tech Center, 7th Fl., 100 Myrtle Ave Brooklyn, NY 11201
Komisyon Konpansasyon Travayè	(800) 877-1373 **Brooklyn** 111 Livingston St., 22nd Fl., Brooklyn, NY 11201 **Bronx/Manhattan** 215 W. 125th St., New York, NY 10027

DWA ELEKTÈ	
	Queens 168-46 91st Avenue, Jamaica, NY 11432 **Staten Island** 60 Bay Street, Staten Island, NY 10301

CITY OF NEW YORK
SIGILLUM·CIVITATIS·NOVI·EBORACI·
·1625·
OFFICE OF THE COMPTROLLER

Kontwolè Finansye Vil New York

Scott M. Stringer

Bilding Minisipal • 1 Centre Street, 5th Floor • New York, NY 10007
Telefòn (212) 669-3500 • Faks (212) 669-8878
www.comptroller.nyc.gov